

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 203. szám.
Szerda, 1937. szeptember 8.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897.—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

EL NEM VESZHETÜNK

Írta: Dr. JAKABFFY ELEMÉR,

az Országos Magyar Párt kisebbségi szakosztályának elnöke

Az Országos Magyar Párt legutóbbi nagygyűlését megelőzően, a kisebbségi szakosztály rendszerint csak a nagygyűlésekkel kapcsolatosan tartotta üléseit és ezekre csak a szakosztály tagjait hívta meg. Az elmúlt három év alatt azonban a megvitatandó kérdéseknek olyan tömege jutott elé, hogy nem várhattuk meg ennek a nagygyűlésnek idejét és ezért ezt megelőzően két olyan szakosztályi ülést tartottunk, amelyre nemcsak a tagokat, de a nyilvánosságot is meghívtuk.

Az 1935 május hó 25-én és 26-án Oradea-Nagyváradon megtartott ülésünkön megvilágítottuk az erkölcsi szempontokat a népkisebbségi jogban, megvitattuk a numerus valachicus elgondolását a kisebbségi szerződés tükrében, a nemzetközi jogvédelem viszonyát a belső törvényhozáshoz, a kisebbségek gazdasági érvényesülésének és az etnikai proporcionalitásnak kérdéseit és a honosság problémáját, ezek mellett ismertettük a kisebbségvédelem kimaradásának okait a Népszövetség Alapokmányából, újabb panaszainkat a Népszövetség előtt, az új büntetőtörvénykönyv akkor még javaslatának kisebbségi vonatkozásait és végül kihangsúlyoztuk egy népkisebbségpolitikai könyv tár felállításának szükségességét. A f. évi május hó 30-án Cluj-Kolozsváron megtartott ülésünkön azután megállapítottuk, hogy a kisebbségi szempontokból miképpen gondolnánk a Népszövetség megreformálását, hogy ez számunkra eredményes védelmet biztosítson, megvitattuk, mit remélhetünk az egyes államok között megkötött és a kisebbségekre vonatkozó kétoldalú szerződésektől, miképpen képzeljük el a magyar szórványok fenntartásának és fejlesztésének lehetőségeit, mik a szempontjaink „a nemzeti munkavédelem” jelszava alatt mind hangosabbá váló kisebbséggellenes törekvésekkel szemben és miképpen látjuk az államnyelv érvényesülését és ennek hatásait a felekezeti iskolákban.

Azt hiszem ebből a felsorolásból is látni lehet, hogy szakosztályunk arra törekedett, hogy mindazokban a kérdésekben, amelyeket a legsürgősebbeknek tartott, szakzerű felvilágosítással szolgáljon és hogy ezeket a jövőben is használni lehessen, mind a két ülésnek egész anyagát nyomtatásban is közzé tette.

Ámde munkánk közben többször magunk elé állítottuk a kérdést: vajon érdemes-e fáradozni, vajon nem szelmalom harcot vívunk-e, vajon nincs-e igazuk azoknak, akik a kisebbségi létet és az ebben való fenmaradást erkölcsi lehetetlenségnek mondják és rezignáltan várják az elmaradhatatlant: a nemzeti életünket megsemmisítő jövőt?

Be kell vallanunk, megpróbáltatásaink közepette nem könnyű a derülátók táborában maradnunk. Nem könnyű elhítenni magunkkal és másokkal, hogy az a helyzet, amelyben vagyunk, csak átmeneti lehet s ezt egy szebb és boldogabb jövőnek kell követnie.

Egészen a dolog mélyére kell hatolnunk és az események megfigyelésében nagyvonalúknak kell lennünk, hogy derülátásunkat el ne veszítsük. Végig kell gondolnunk egy olyan

jelenséget is, amelyet azok, akik a kérdésekkel szakszerűen és behatóan nem foglalkoznak, észre sem vesznek. Ez a jelenség: olyan kicsiny nyugati népek, illetve néptöredékek nemzeti öntudatra ébredése, amelyek létéről két évtized előtt alig hallottunk, amelyeket csak történészek és nyelvészek könyveiből ismertünk.

Mindezt azért említem, hogy igazoljam: akkor, amikor az állami totalitás és a tiszta nemzeti államok ideológiája olyan győzedelmesen tör utat Közép-Európában és igyekszik máshol is érvényre jutni, ugyanakkor a művelt nyugat olyan három államában, amelyben évtizedek előtt nemzetiségi kérdés egyáltalában nem volt, kicsiny és már-már csak a történészek és nyelvtudósok által ismert népek olyan nemzeti öntudatra ébredtek, amelyek ma már politikai kihatásai is vannak és amelyekkel nemcsak az illető államok kormányainak, de általában a világpolitikának is számolnia kell.

Vajon elképzelhető-e, hogy ha ilyen jelenségeket látunk Európa legműveltebb tájain, hogy akkor a nemzetiségek és nemzettöredékek klaszszikus földjén, a Dunarea—Dunamedencében

kis nemzeteket és nemzettöredékeket egysze-
nien meg lehet semmisíteni?

Mi tulságosan közel élünk azokhoz a nagyhatalmakhoz, amelyekben az állami totalitás gondolata ma legnagyobb diadalát üli, ezért természetes, hogy ennek a gondolatnak kihatásait erősen érezzük kell.

Ámde most már példáit látjuk annak is, hogy ezen kihatások ellenére akadnak mellettünk államok, ahol a totalitás gondolatától az észszerű visszafordulás már érvényesül. Gondoljunk csak Jugoszlávia megváltozott kormányrendszerére és talán azt mondhatnánk, a magyarországra is.

Ha majd ez az észszerű visszafordulás még több államban jelentkezik, vagy a gazdasági élet parancsoló szükségességében a kényszerű visszafordulás bekövetkezik ott, ahol az észszerűen meg nem történik, akkor, egész bizonyosan elérkezik az az idő, amely a mi sorsunkban a nagy változást létrehozza, a mi életünket könnyebbé és szebbé teszi.

Hogy ez az észszerű, vagy kényszerű visszafordulás mikor következik be, azt természetesen megállapítani nem tudjuk. De, ha a katalánok, a walesi kelták, a bretonok és a baszkok évszázados nemzeti szunnyadásuk után ismét tényezőivé lettek a népek nagy koncertjének, akkor biztosra vehetjük, bármilyen szenvedések árán is éljük át a még szükséges időt, ebben el nem veszünk.

Sulyos olasz—szovjet konfliktus robbant ki

Olaszország visszautasította a szovjet jegyzékét, melyben két szovjethajó megtorpedozásaért kivánta az olasz kormányt felelőssé tenni — Veszélybe került a Földközi-tengeri értekezlet sorsa

Komoly aggodalmakkal kísérik a váratlan konfliktus további fejleményeit

RÓMABÓL jelentik: A szovjetek római nagykövete tegnap jegyzékét nyújtott át az olasz külügyminiszteriumnak. A jegyzékben Oroszország bejelenti, hogy a Földközi-tenger keleti partvidékén megtorpedóztak két szovjethajót. Oroszország az eseményekért Olaszországot teszi felelőssé, ezért elégtételt követel. Az olasz külügyminiszterium nyomban válaszolt a jegyzékre és leszögezte, hogy elhárítja magától a felelősséget, egyben elutasítja Oroszország összes követeléseit.

Az olasz válasz: visszautasítás!

Az olasz kormány a szovjet jegyzékre a következő választ adta:

— Az olasz kormány megállapítja, hogy a szovjetkormány felelőssé teszi Olaszországot az említett torpedómadásokért. Az olasz kormány visszautasítja ezt a felelősséget és a szovjet ezzel kapcsolatos kérelmének teljesítését.

A Reuter ügynökség úgy tudja, hogy az olasz kormány a történetek ellenére sem utasítja vissza részvételét a Földközi-tengeri értekezleten.

Válságba jutott a Földközi-tengeri értekezlet?

Olasz politikai körökben kinos meglepetést keltett az orosz jegyzék, amit általában a Földközi-tengeri értekezlet megzavarására irányuló kísérletnek minősítenek. Hivatalos politikai körökben leszögezik, hogy a jegyzékre adott olasz válasz teljes mértékben fedi Olaszország álláspontját. Ez az álláspont semmiképpen meg nem változhatik, különös tekintettel arra, hogy a szovjetek jegyzéke éppen akkor érkezett, amikor Olaszország arra készült, hogy a lehető legkedvezőbben fogadja a francia—angol meghívást a Földközi-tengeri értekezletre. Az orosz jegyzék híre Londonban is nagy meglepetést keltett. Angol politikai körökben igen rossz hatást keltett a jegyzék, amit alkalmasnak találnak arra, hogy megzavarja a Földközi-tengeri értekezletet.

Londonból jelentik: Az angol sajtó a ország és Németország részvétele a Földközi-tengeri értekezleten valószínűtlenné vált. A

Daily Mail nevetségesen tartja, hogy az angol kormány ennek következtében az értekezletet el akarja halasztani. Egy magas állású olasz személyiség a Daily Express olasz levelezője előtt kijelentette, hogy Olaszország felkészült minden eshetőségre és nyugodtan várja, mit akar tenni a szovjet.

A párisi sajtó szerint a szovjetkormány feltétlenül kényszerítésre akarja vinni a dolgot Olaszországgal és általában véve az ugynevezett fascista szellemű országokkal. Litvinov külügyi népbiztos azt a megbízást kapta a szovjetkormánytól, hogy ne járuljon hozzá semmiféle nemzetközi egyezményhez mindaddig, amíg a Földközi-tengeri értekezlet nem állapítja meg, hogy kit terhel a felelősség a Földközi-tengeren történt sorozatos torpedótámadás miatt. Moszkvából érkező hírek szerint Litvinov nyomban a Földközi-tengeri értekezlet megnyitása után indítványt fog tenni, hogy rendelkezjen el szigorú vizsgálatot a közelmúltban történt torpedótámadások tisztázására és addig ne foglalkozzanak a jövőben fogantatandó intézkedésekkel, amíg nem állapítják meg kétséget kizáró módon, hogy mely állam tengeraltjárói követték el ezeket a támadásokat. Litvinov népbiztos állítólag nyíltan ki fogja jelenteni, hogy a szovjetkormány kezeli között levő adatok birtokában Olaszországot teszi felelőssé ezekért a támadásokért és ragaszkodni fog Olaszország nemzetközi megbélyegzéséhez. Ha a Földközi-tengeri értekezlet nem teljesíti ezt a követelést, akkor Litvinov bejelenti, hogy kormánya mozgósítja a szovjet hadiflottát és ezentul minden egyes orosz szovjetgőzöst a szovjet hadihajói kísérik majd a Földközi-tengeren.

A világsajtó visszhangja

Berlinből jelentik: A „Molagojev“ nevű szovjet hajó megtorpedozásával kapcsolatosan a „Berliner Tageblatt“ a következőket írja:

— „Komédiának látszik a Szovjetunió egész erélyeskedése és főleg az az állítása, hogy a „Molagojev“ elsüllyesztésénél a távirás megsebesült volna. Gyermekes állítás az, hogy a Fekete-tengerre olasz tengeraltjárók hatoltak volna be. Aki ilyet állít, az hazudik. Az ilyen állítást arcátlanságnak kell minősíteni. Erre a vádra különben az érdemi válasz majd a Földközi tengeri konferencián fog elhangzani“.

A „Berliner Lokalanzeiger“ megállapítja, hogy a szovjet hajó megtorpedozása „közönséges hazugság“ és csak arra alkalmas talán, hogy „megtorpedozza“ a Földközi-tengeri ér-

tekezletet.

Az egész német sajtó elkeseredetten támadja a Szovjetuniót. Az egyik lap megállapítja, hogy Moszkva jegyzékében a bolsevizmus álláspontja jutott kifejezésre, azé a bolsevizmusé, amelynek tantétele: „a cél szentesíti az eszközt“. Olaszország soha jobban nem cselekedett, mint amikor erélyesen visszautasította a szovjet jegyzékét. Feltűnést keltő, hogy a szovjet pontosan akkor kezdte meg diplomáciai akcióját, amikor a Földközi-tengeri értekezletről komoly formában került szó.

Elmélyül az olasz—szovjet konfliktus?

Párisból jelentik: A szovjetkormány hétfői jegyzéke, amelyben Olaszországot vádolta meg a szovjethajók megtámadásával óriási feltűnést keltett világszerte. Párisban ezek után kétségesnek tartják, hogy a Földközi-tengeri értekezlet egyáltalán összeül-e? A párisi sajtó attól tart, hogy a szovjetjegyzék igen súlyos nemzetközi következményeket vonhat maga után. A Matin római tudósítója szerint számolni kell azzal, hogy Róma és a szovjet között

megszakadnak a diplomáciai kapcsolatok. A Jour szerint ezután nem valószínű, hogy Róma kiküldöttjei le fognak ülni a zöld asztalhoz, amelynél Moszkva küldöttjei is helyet foglalnak. Olasz hivatalos körökben nem titkolják, hogy az olasz kormány magatartását valószínűleg Németország, Bulgária és Albánia is követik, de számolni lehet azzal is, hogy a diplomáciai viszonyt Németország is megszakítja Moszkvával.

Birtokbavette a közegészségügyi miniszterium a premontrei rendházat és a Félix-fürdőt

Onisifor Ghibu személyesen vette birtokba a rend értékes ingatlanait

Oradea—Nagyváradról jelentik: Hétfőn délután Onisifor Ghibu egyetemi tanár vezetésével bizottság szállott ki a premontrei-rend rendházába. Ghibu tanáron kívül a megyei főorvos, a megyei főmérnök, a prefektus megbízottja, a fősolgabíró és körorvos jelenek meg a rend irodájában, ahol az egyetemi tanár kijelentette, hogy birtokba veszi a rendházat, templomot, kápolnát és a plébániai földbirtok minden ingó és ingatlan vagyonát. Ghibu tanár kijelentése szerint rendelete van, hogy a premontrei rend teljes vagyonát a közegészségügyi miniszterium számára átvegye.

Telepi és Tóth rendtagok tartózkodtak ekkor a rendházban. Ghibu tanár és a karhatalom parancsnoka utasították a két lelkészt, hogy másfél óra alatt csomagolják be személyi tárgyukat.

Ezután leltárt készítettek az összes ingóságokról, melyek a rend tudomása szerint per tárgyat soha sem képezték.

A bizottság innen áment Baile Felix-fürdőre, amely tudvalevően szintén a premontrei-rend tulajdona. Ghibu tanár a bérletársaság tudomására hozta, hogy az állam átvette a fürdőt és zárgondnokként a megyei főorvost és főmérnököt nevezte meg.

Ingyenfuvar

Írta: ROGER RÉGIS

Mikor az avenue Foch és az Étoile-tér sarkára ért, Mérinot ur elgondolkozva megállt. Nagyszerű idő volt, már majdnem egészen besötétedett, kellemes, könnyű szél fujt és a könnyű, meleg nyári nap után fellélegzett a város. Az „vlámpák egymás után gyultak ki, a színes reklámok már világítottak, az uccán párok sétáltak kar-karban. Nagyon kellemes idő volt, az ember igazán szívesen sétált volna még egy kicsit.

De hát Adolphe már nem volt egészen fiatal. Nemsokára ötvenéves... Elhatározta, hogy nem gyalogol tovább. De hát földalattin, vagy inkább autobuszon menjen-e? Tétovázását hirtelen elvágta az a váratlan esemény, hogy a járda mellett egyszerre gyönyörű kis autó állt meg. Olyan szép kis lakkozott, csillogó ékszer, mintha most vették volna ki a dobozból. A kormánykerék mellett pedig elbűvölő fiatal hölgy ült, aki egyenesen rámosolygott. A nő olyan ellenállhatatlanul csinos volt, Mérinot önkéntelenül körülnézett, vajjon csakugyan neki szól-e ez a mosoly. Miután megállapította, hogy senki másnak nem szólhatott, közeledett a kocsihoz és megemelte kalapját. A szép hölgy megszólalt:

— Ha kedve van, uram, nagyon szívesen elviszem kicsit sétálni a Boisba. Eljön?

Mérinot nem habozott sokat, bemászott a szűk kocsiba s máris elindultak Boisris felé. A kocsi nagyon szűk volt. Olyan szűk, hogy a leány könyöke, amint a volánt fogta, egyre szíve felé bökött és a könnyű szél egyre arcába repítette a leány platinaszőke haját. Mérinot ur mályen beszívta a csillogó tincsek illatát és nagyon kellemesen érezte magát.

— Akármibe fogadok, hogy ön nem párisi — mondta a leány.

— Már meg is nyerte — felelt nyíltan és kedvesen Mérinot — jegyző vagyok Barbézieuxban. És hát természetesen feljöttem a kiállításra és élek kicsit szabadsággal. Mégse hozhattam magammal az asszonyt, meg a gyerekeket. Egy kedves, öreg barátommal lakom Batignollesban.

— Maga kis hamis — mondta a leány nevetve és hirtelen feléhajolt és megsókolta a száját. Csak nagyon könnyedén, nehogy a ruzst elkenje.

— Vigyázzon! Ez veszedelmes, ha az ember vezet — mondta Mérinot.

— Ó szokva vagyok hozzá.

— A csókolózáshoz?

— Nem, — kacagott fel a leány — hanem az autóvezetéshez.

— Drágám, — mondta egyszerre Mérinot és könnyedén a leány dereka mögé csuszította karját — a helyzet az, hogy nincs nálam pénz. Tudja, nem merek magamhoz venni sok pénzt ebben a veszedelmes városban. Hanem arra kérem, vigyen le a barátomhoz, felszaladok s magamhoz veszek pénzt, hogy kellemesen eltölthessük az időt holnap reggelig.

— Hol lakik a barátja?

— A Rue Legendreban.

A leány szó nélkül megfordult és a kocsit Batignolles felé vezette. Mérinot gyengéden simogatta a platinaszőke szépség karját és közben bele-beletemette arcát az illatos fürtökbe. Úgy látszik a leány csakugyan régi autóvezető lehetett, mert Mérinot gyengédsége egy pillanatra sem zavarta meg és a kocsi teljes biztonsággal ruhant az uccákon át Batignolles felé. Mikor elérték a megjelölt házat Mérinot még egy pillanatig benamaradt a kocsiban, de a leány gyöngéden eltolta:

— No, siessen — mondta.

És Mérinot meggörnyedve kiszállt az apró kocsiból.

— Siessen — szolt utána megegyszer a platinaszőke csoda és Mérinot eltűnt a kapu alatt. Felmászott az első emeletre, azután a másodikra, harmadikra, negyedikre, ötödikre. Kedves barátja igen magasan lakott és a lift nem működött a házban. Azután megkopogtatta a lakás ajtaját.

Nem kedves öreg barátja jött ajtó nyitni, hanem egy nagyon csinos, fiatal barnahajú leány. Mikor meglátta Mérinot, csodálkozva kiáltott fel:

— Már itt vagy? Hiszen máskor legalább fél órával később érkezél.

— Lea, drága, — mosolygott Mérinot hamiskán — ma autón jöttem. Ha máskor hozzád jövök, autobuszon, vagy metron jövök. Ma azonban egy gyönyörű kis autón jöttem.

— Autón? Kinek az autóján?

— Egy elragadó platinaszőke nő autóján, aki lekapcsolt az Étoile-téren. Ó, csak ne légy féltékeny. Nagyon jól viseltem magam. Ó is. Az ut nem került semmibe. Ha kinézel az ablakon, láthatod a kocsiját. Lenn várja, hogy lejöjjenek. De azt hiszem, nem lesz türelme reggelig várni.

CORSO slágermozi.
Ma premier! Ma!
A cári Oroszország erkölcsi, bünei és erényei!

„Nanja“

Két ember küzdelem önmagukkal és az ezernyi előítéletekkel. Csodás balalajka-melódiák!

Olga Tschehova, Peter Peterson,
Maria Andergast.

Paramount hirdató.

5. 7.15 és 9.15 órakor. Telefonelövét: 2-0-85.

Szovjet-parancsra eltávolítottak egy Krisztus-képet a genfi népszövetségi palotából

Miniatűr diplomáciai viharok zajlottak le az új palota berendezési tárgyai körül

Genfben jelentik: Botránysosan izléstelen „monumentális” festmény éktelenkedik a genfi „Salle Centrale” előcsarnokában, ahová éjnek éjszakáján, gondosan betakargatva lopták be ezt a „műalkotást”, miután hasonló elővigyázati rendszabályok mellett — lopták ki a Népszövetség tanácsterméből... A méreteiben, — de csak méreteiben! — nagyszabású vászont ajánlatos napvédő, fényzsíró szemüveggel megcsodálni, olyan recehártyaizgató, kellemetlen kék színek rikítanak rajta. A csoportkép állítólag a Népszövetség delegátusait ábrázolja. Sajnos, ezekből az arcképekből legjobban a népszövetségi tanácssterem patkóalakú zöldasztalára lehet ráismerni. Ezt élethűen pingálta az idősebb amerikai hölgy, akinek az esetje ezt az idétlenséget elkövette: Violet Oakley.

Egy szenvedélyes arcú, fiatal ur elnököl a zöld asztalnál; a volt finn külügyminiszter, Procope akarna lenni. De csak — akarna. Robert Cecil lord hálás lesz a festőnőnek, aki őt mindössze huszonöt évesnek ábrázolja. Apponyi Albert grófot csak a szakálláról lehet felismerni, Briand a háttérbe szorul és hasonlít a perzsa néprege sötét szelleméhez, Ahrimanhoz, Paul Boncourtt bodros hajú pojácának ábrázolja, míg Scialoja, az olasz delegátus a levegőbe hámul, Stresemant fiüstölgő kéménynek pingálta Miss Oakley, Titulescu inkább hasonlít Adatci Japán nagykövethoz, mint önmagához. Chamberlainból mást nem lehet felismerni, mint a monokliját...

Krisztus a — Népszövetség lábainál

Mindezek után pedig a tanácsszobát alá térdelteti Krisztus képmását, amint Brouckere belga szenátor lábát mossa... Violet Oakley kisasszonynak ugyanis az volt a „szellemes” elgondolása, hogy a Genfben tárgyaló diplomaták az emberiség apostolai, Jézus pedig megmossa az apostolok lábát...

Ime, ilyen idétlen elképzelésben, ilyen bántó izléstelenségben, ilyen profán vásárlásában idézik fel a népszövetség falai között — és csak így idézik föl! — Krisztust.

De a kép nem volt sokáig a népszövetségi tanács falán. Pedig minden tökéletesen elkövetett: annyira hízelgett a delegátus uraknak, hogy Krisztust a lábuk elé térdeltette és kinevezte őket apostoloknak... Nem tudjuk, az volt-e épületesebb, az volt-e a Népszövetség egész jellemére jellemzőbb, hogy ezt a képet egyáltalán kiakasztották a falra, vagy inkább az, ahogyan és amiért eltávolították onnan! Megjelent ugyanis a szovjet delegátusa, meglátta a képet, felkavarodott benne az épe, magánkívül dühöngött és rohant Avenol főtárhöz. Avenol készségesen meghajolt a szovjet-delegátus parancsa előtt és a keresztény népek állítólagos tanácsterméből, a szovjet parancsára sürgősen eltávolították, a keresztény civil-

Az első gyalogjáró-közlekedési kihágás Aradon

A gyalogjárók közlekedésének megreformálása óta sűrűn fordul elő, hogy a gyalogjárók vitába keverednek a rendőrökkel, akik az új közlekedési rendszabály betartására hívják fel a rosszul haladókat figyelmét. Egy ilyen figyelmeztetés ma délelőtt sajnálatos incidenshez vezetett. A Bratianu utcában szolgálatot teljesítő Domocus Ioan közrendőr észrevette, hogy egy aradi tisztviselő az előírással ellentétben rossz irányban akar átvágni az uttesten. A rendőr ezért felszólította a tisztviselőt, hogy tartsa be az új közlekedési rendeletet. Ebből vita keletkezett a rendőr és a tisztviselő között, amelynek hevében a tisztviselő megsértette a rendőrt, aki erre előállította a központi rendőrség ügyeletes osztályára, ahol jegyzőkönyvet vettek fel hatósági személy megsértéséért, valamint közlekedési kihágásért is.

zació nagyobb dicsőségére a Krisztust ábrázoló — profán módon, de mégis ábrázoló — képet. Nemcsak a tanácssteremből, de az épületből is, mert így rendelte ezt a vörös cár fullajtárjának kemény ukája.

Hasonló diplomáciai „bonyodalmak” máskor is előfordultak már ebben a baljóslatu

AVENOL

épületben. A titkos tanácsulések céljára berendezett pompás teremből hasonló sietséggel csempészték ki azt a XVIII. századbeli gobelint, amelyet az osztrák kormány ajándékozott. Fel sem lehet becsülni ennek a fali szőnyegnek az értékét. Olyan nagy kincs, hogy ennek a méreteihez szabták az ujonnan épi-

Kávézó, uzsonázó, Cafe Ex-Imperial fagyalt Salonban
presso, zsendvicsek, sütemények Bulevardul Regina Maria No. 8. 4801

Mentesítették a cenzura alól a belföldi szépirodalmi könyveket!

Bucurestiből jelentik: Az állambiztonsági hivatal vezérigazgatósága az ország valamennyi rendőrségéhez rendeletet küldött, amelyben közli, hogy az ország területén megjelenő összes szépirodalmi könyvek mentesek az előzetes cenzura alól. Ez a rendelkezés azokra a helyekre is vonatkozik, ahol érvényben van az ostromállapotról

és cenzuráról szóló intézkedés. A könyvek tartalmáért a felelősség a szerzőt, a kiadót és a nyomdászt terheli. Abban az esetben — mondja a rendelet — ha a könyvek tartalma a közérdekesiséget veszélyezteti vagy az állam érdekeire nézve sérelmes kitételeket tartalmaz, esetenként értesítendő a belügyminisztérium, amely intézkedhet az elközbítés ügyében.

Paderewszky kiáltványa a parancsuralmak ellen

Svájcból követeli a polgári szabadságjogok visszaállítását

Varsóból jelentik: A „Zwrot” című lap, mely a mérsékelt lengyel politikai pártok, köztük a keresztény demokrata és a nemzeti munkáspárt sajtója, kiáltványt közöl Paderewszkynek, a világhírű zongoraművésznek, a lengyel köztársaság első elnökének tollából.

Paderewszky Svájcban küldött kiáltványában foglalkozik a komolyra fordult lengyel belpolitikai helyzettel és kijelenti, hogy

nagy ellensége a fascizmusnak és totalizmusnak,

— Lengyelország nemzeti konszolidálását — folytatja Paderewszky — a nemzeti egység és a keresztényi szabadságszeretet elvei alapján kell megvalósítani.

A lengyelek állítsák oda gátul lángoló hazaszeretetüket a szomszéd országok felől áramló faji teóriák és a kommunista veszedelemmel szemben.

A volt köztársasági elnök kiáltványa további részében kihangsúlyozza a lengyel parasztság nagy hazaszeretetét és kötelességtudását. E parasztok

jogosan kérik polgári szabadságukat és politikai jogaik elismerését. A nemzeti kon-

szolidáció művét csakis olyan kormány valósíthatja meg, mely az egész nemzet összességének tiszteletét és bizalmát bírja. A belső megbékélés előfeltétele, hogy eltávolítsák a mult sötét árnyait. Fel kell oszlatni a Berezna Karuzkában levő koncentrációs tábor, adja nek amnesztiát a breszti bünper összes elítélteinek és szüntessék meg a parasztok politikai mozgalmának vezetői ellen folyamathat helyezett represszáliákat.

Fel kell újítani az alkotmányos parlamenti formákat

és új választási törvény alapján ki kell írni az új választásokat. A mai parlamentnek Paderewszky szerint nincsen autoritása, mert azt Lengyelország lakosságának csak igen kis hányada választotta meg.

URANIA 5, 7.15, 9.15 Tel.: 12-32.
Olcsó helyárak!
Háromnyelvű feliratok!
A kinal mesterdetektív legzsensialisabb kalandja:
Charlie Chan
SANGHAIBAN
Titokzatosság, Nyomozás Elelveszély. Hajmeresztő izgalma.
Híradó Pótkép.

Iskolakönyvek, iskolaszerek

CULTURA

könyv- és papirkereskedésbe megérkeztek

Mi történt Cogan Leával a trieszti gyorsvonaton?

A feltűnő szépségű iasi-i diákleány rejtélyes esete, aki Párisba indul szórakozni és hetek múlva — egy trieszti elmeorvosintézetben akadnak reá

Néhány nappal ezelőtt röppent világra a hír, amely arról számolt be, hogy egy feltűnő szépségű iasi-i diákleány, Cogan Lea rejtélyes módon eltűnt a Bucuresti—trieszti gyorsvonaton. Tegnap egy jelentés derített világosságot a rejtélyre: a nyomozhatóságok megállapították, hogy az urileányt egy állítólagos titokzatos támadás érte a vonaton, amelynek következtében az elmezavar tünetei mutatkoztak rajta. Cogan Leát a trieszti elmeorvosintézetbe szállították, ahol ma is ápolás alatt van.

A rövid, szájszavú jelentés mögött csak sejteni lehet a különös bűnügyi történetet. A leányt még nem lehetett kihallgatni, összefüggéstelen, zavaros válaszokat adott a feltett kérdésekre. Így a titkot még mindig nem sikerült megfejteni: Mi történt a Bucuresti—trieszti gyorsvonaton?...

Megindul a lázas nyomozás

A jugoszláv rendőrhatalóságok már az eltűnés napján azonnal megkezdték a nyomozást. A legügyesebb detektívek kutatták az eltűnt leányt, akit megtaláltak, — de a rejtélyt nem sikerült megfejteni. Most két ország rendőrsége kutatja az előzményeket; talán így pontosan meg tudják állapítani: büntény történt-e, vagy egy különös tragédia áldozata lett a iasi-i diákleány? Egyes feltevések szerint a leány üldözési mániában szenvedett és a hosszú uton fejlődött ki betegsége. A nyomozó hatóságok kiderítették, hogy Cogan Lea diákleány, a iasi-i egyetem jogi fakultásának hallgatója, augusztus elején ült a vonatra azzal a céllal, hogy meglátogassa Párisban élő rokonait, akik már évek óta a francia fővárosban élnek. Rokonainak levélben jelentette érkezését és kérte, hogy várják a „Gare de Lyon“-on. Óvatosságból közölte azt is, hogy milyen ruhában fog megérkezni, nehogy az állomás nagy forgalmában elkerüljék egymást.

A diákleány Zágrábban azonban különös körülmény miatt kénytelen volt megszakítani az utját. Kiderült, hogy az ismeretlen nagyvárosban a Chevra Kadisához fordult, ahol bejelentette, hogy állandóan olyan érzése van, mintha valaki üldöznék. Kijelentette, hogy fél egyedül tovább utazni és könyörgött: „adjanak mellé kíséretet, mert máskülönben valami szörnyű szerencsétlenség fogja érni...“

A kétségbeesett párisi rokonok

A Chevra Kadisánál teljesítették a diákleány furcsa kívánságát és egy kíséretet adtak mellé. Cogan Lea az éjszakát Zágrábban töltötte és augusztus 5-én reggel 6 óra 50 perckor, a jótékonyági egyesület tisztviselője kíséretében elutazott Lyublyana felé. A párisi kocsiiban helyezkedtek el, hogy utközben ne kelljen átszállania. Minden baj nélkül érkeztek meg Lyublyanába, ahol a Chevra Kadisa tiszt-

viselője egy vasutast kért meg, hogy vegye gondjaiba tovább a határig a fiatal leányt.

Cogan Lea, mielőtt elutazott volna Zágrából, megígérte, hogy Párisba érkezése után azonnal levélben hozza tudomásul a Chevra Kadisának, hogy nincs semmi baj — megérkezett. A levélre azonban hiába vártak...

Az egyesület lelkiismeretes vezetői, roszszat sejtve, levélben kértek felvilágosítást a leány rokonaitól, akiknek a címét még a diákleány adta át. A válasz megdöbbentő volt: távirat érkezett, amelyben a diákleány párisi nagybátyja közölte, hogy öt napja már hiába várja hugát az állomáson, nem érkezett meg.

Ekkor már a rendőrséget is értesítették a titokzatos eltűnéséről. Megindult a hajsza, egyelőre eredménytelenül. A rendőrség első sorban büntényre gondolt: Cogan Leát meggyilkolták... Megállapították, hogy a diákleány nem lépte át a határt, tehát ha gyilkosság történt, akkor a holttestet csak a vonaton, vagy a vasuti uttest mellett rejthették el — A gya-

Üzletmegszünés miatt

a raktáron levő összes Tricotage és Kötésből árut elfogadható áron elárulom. Kiakatot tek intse meg. Üzletberendezés eladó. 8755

ILLENCZ és FRIEDRICH
Arad, P. Avram Iancu No. 21.

Arany- és ezüstkoszorus mesterverseny folyik a budapesti Országos Kézművesipari Kiállításon

Budapestről jelentik: Öt napja áll már az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár meg az ezzel kapcsolatos Országos Kézművesipari Kiállítás. A látogatottság napról-napra fokozódik és minden nap újabb rekordszámokat ér el: már százötvenezerrel is többen gyönyörködtek benne. És ennek az emberrengetének minden tagja hirtívője a kiállításnak, amely még soha nem látott szépségű parádét varázsol a Városliget őszi ragyogásában pompázó fák közé. Jönnek, egyre jönnek a külföldi látogató csoportok és minden vonat szüfoiva száll be a budapesti pályaudvarokra. Hangos a magyar főváros az idegen szótól és kiderült, hogy a távoli országok iparosai és kereskedői találkozót adtak itt egymásnak, kihasználva a nagy utazási- és vizumkedvezmények ritka lehetőségét.

A rengeteg látóval közt is nagy érdeklődéssel figyeli a közönség az ország legkiválóbb szakértőiből összeállított zsűri munkáját, amely állandóan folyik, hogy minden egyes szakma legkiválóbbjainak odaitelhesse a kiállítás nagyjértékű díjait: az arany- és ezüstkoszorus mesteri címet. Ötvenegy szakma vonult fel a kiállításra és így elképzelhető, hogy milyen óriási munkát végez a zsűri. Napról-napra újabb meg újabb szakmunkákat bírál el és maga ez a munka is olyan érdekes, hogy a nagyközönség a kiállítókkal együtt izgul a munka állandóan figyelemmel kísérése közben. Most látszik meg csak igazán, hogy ez a kiállítás milyen felbecsületlen értékű tanulságokat nyújt, főként az Európa minden tájáról összeseregülő kézműves-iparosoknak, de magának a nagyközönségnek is. Persze, aki látta, nyomban igyekszik hozzátartozóit, üzletbarátait, vagy azt a szervezetet, amelynek tagja, gyakran sürgönyileg is értesíteni a kiállítás szenzációiról. Így magyarázható meg, hogy csaknem óráról-órára jelentik újabb meg újabb csoportok érkezését. Amikor e sorokat írjuk, éppen a bucuresti-i „Uniunea Generala a Micilor Industriasi din România Mare” cucuszervezet értesítése futott be arról, hogy a tagok egy nagy csoportja érkezik az elnökség vezetésével a kiállítás megtekintésére.

A zsűri nehéz munkája az oka annak, hogy a

nu annál alaposabb volt, mert a detektívek állítólag kiderítették, hogy Cogan Leát Bucurestiből Zágrábig két férfi állandóan nyomon követte.

Világszenzáció lett a iasi-i diákleányból

A jugoszláv rendőrség értesítette a diákleány eltűnéséről a romániai rendőrséget is és a két ország rendőrhatalósága együttesen kutatta az eltűnt leányt. A párisi, londoni, sőt az amerikai napilapok hosszú cikkeiben számoltak be Cogan Lea eltűnéséről, — állami és magán detektívek igyekeztek megfejteni a rejtélyt, — és eközben Cogan Leát az elmeorvosintézetben, mint üldözési mániában szenvedőt kezelték az ideggyógyászok... A „Capitala” még azt a szenzációhajhászó hirt is világgá röpitette, hogy a diákleány, aki „szovjet ügynökök társaságában volt látható” — Oroszországba szökött. — Ez a hír, — mint már tegnap is beszámoltunk, — nem felel meg a valóságnak. A ragyogó szépségű diákleány valami különös büntény áldozata lett. De az is lehetséges, hogy az „üldözői”, akiről a zágrábi Chevra Kadisánál mesélt, csak egy beteg agy képzeletvilágában éltek...

Meggyilkolta gyermekét egy elvelemült anya Aradon

Néhány nappal ezelőtt, — mint megírta az Aradi Közlöny —, Bodrog közelében körülbelül egyéves leánygyermek holttestét sodorta partra a Mureş—Maros vize. A vizsgálat során az a gyanu merült fel, hogy a szerencsétlen véget ért gyermeket Aradon ölték a folyóba. A rendőrségi nyomozás, amelyet Deteseanu Ioan rendőrkapitány vezetett Daianu detektívvél, ma délelőtt teljes eredményre vezetett. A rendőrség ugyanis őrizetbe vette Vician Elisabeta 28 éves aradi asszonyt, aki a rendőrségen töredelmes vallomást tett.

Beismerte, hogy augusztus 31-én megölte 9-hónapos gyermekét, akit a cukorgyárnál fojtott a Mureş—Marosba. A szörnyű gyermekgyilkosságot azért követte el, mert vadházastársa, egy kiskorú aradi fiatalembernek utjába állt gyermeké. Nem akarta, hogy vadházastársa elhagyja és ezért inkább megölte gyermekét. A rendőrség feltevése szerint a gyermekgyilkos anyának felbujtói és bűntársai is voltak és ezeknek kézrekerítésére folytatják a nyomozást.

Ha Pestre megy, ne mulassza el az ujonnan átalakított

EMKE kávéházba

ellátogatni. Ugyanott az Aradi Közlönyt is olvashatja. Esténként Farkas Béla és cigányzenekara muzsikál. Orbán Sándor, a népszerű uri dalénekes énekel. A szept. 1-én megnyíló Grillben Garry György jazz-zenekara játszik, Ossy Marianne énekel.

A román-magyar tárgyalások kulisszatitkai a bucuresti-i sajtó tükrében

A „Curentul“ cikke szerint Hodzsa Milán terve alapján indultak meg a román-magyar genfi megbeszéléseket előkészítő tanácskozások — A „Timpul“ értesülése a Sf.-Gheorghe — sepsiszentgyörgyi magyarpárti kongresszus határozatairól

Mi történt Sinaia és Sf.-Gheorghe — Sepsiszentgyörgy között?

A témának megfelelő érdeklődést keltett az Aradi Közlöny legutóbbi cikke, melyben a bucuresti-i sajtó visszhangjáról adunk beszámolót a sinaiai kisantant-konferenciát követő diplomáciai tárgyalásokkal kapcsolatosan, amelyek a kisantant-államok külügyminiszterei és úgy a magyar, mint az olasz bucuresti-i meghatalmazott miniszterek között folytak le. A fővárosi sajtót még mindig intenzíven foglalkoztatják ezek a nagyhorderejű tárgyalások, melyeknek kulisszatitkairól többé-kevésbé hitelesnek látszó, de mindenesetre egészen új tudósításokat közölnek. Alább a „Curentul“ és a „Timpul“ újabb cikkeit az alábbiakban ismertetjük:

Romulus Dianu cikke a magyar kormány feltételeiről

A „Curentul“ más helyén Romulus Dianu a lap külpolitikai szerkesztője foglalkozik a sinaiai, valamint a küszöbön álló genfi tárgyalásokkal. Ezeket írja:

— „Dr. Bárdossy, a bucuresti-i magyar követ a sinaiai tárgyalások szellemét és irányát. Magyarország — Olaszország tanácsára — hajlandónak látszik ma revíziós agitáció politikájáról lemondani. Tény, hogy

a magyar külügyminisztérium két fontos határozatról értesítette a román kormányt:

először, hogy hajlandó tárgyalni Romániával és a kisantanttal fegyverkezése elismeréséről és törvényesítéséről. Másodszor: Magyarország a fegyverkezési egyenjogúság ellenében hajlandó biztonsági biztosítékokat adni.

A magyar kormány harmadik kívánsága a kisantant állambeli magyar kisebbségek helyzetének tisztázása. A kisebbségi szerződést méltányosnak ismerik el, de annak alkalmazását nagyon kritizálják Budapesten. Alantas közegek tulkapásai képezik a vádat.

A Genfben lefolytatandó tárgyalások sikerétől függ a Milan Hodzsa csehszlovák miniszterelnök által kidolgozott Dunărea—dunai együtműködési terv. Ezek a problémák, amelyek a román külpolitika horizontján állanak. Antonescu külügyminiszter genfi misszióját a háborúutáni román külpolitika legjelentősebb eseményévé avatják — végzi cikkét a „Curentul“.

Gafencu lapja írja:

A külpolitikailag nagyon jól értesült (Gafencu volt külügyi államtitkár szerkesztésében megjelent) „Timpul“ című lap még érdekesebb részleteket közöl a kisantant és Magyarország között megindult tárgyalások kulisszatitkairól.

A lap szerint Hodzsa a Dunărea—dunai tervét állandóan felszinen tartotta. Magyarország már kezdetben meggyőződhetett arról, hogy a kisantant szoridáris és hogy egy megletésszerűen végrehajtott aktus — Magyarország újrafegyverkezése ügyében — a három kisantant állam ellenkezését váltaná ki. A kérdésről barátságosan lehet tárgyalni, ha Magyarország biztonsági garanciákat nyújt és megemeltámadási szerződést köt. A kisantant-

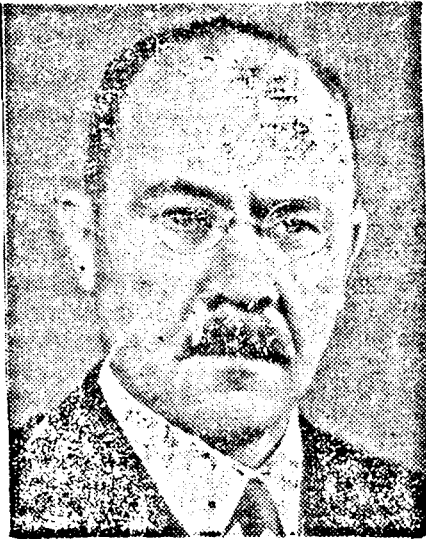
ban ugyanakkor a kisebbségek helyzetének felülvizsgálása is lehetséges lenne.

— A kisebbségi egyezményeket nem lehet ugyan módosítani, de az alkalmazásnál adminisztratív könnyítéseket lehet bevezetni.

„Darányi helyeselte, Kánya ellenozte“?

A „Timpul“ szerint Darányi Kálmán magyar miniszterelnök kezdetben már elfogadta ezt az álláspontot, Kánya külügyminiszter azonban nem.

Kánya — írja a „Timpul“ — arra az álláspontra helyezkedett —, hogy ha Magyaror-

HODZSA MILÁN dr.

szág a Róma—berlini tengelyre támaszkodik, nem kell félnie a kisantant ellenkezésétől az újra fegyverkezés kérdésében, külön megem-

Gyógyítható-e a férfigyengeség?

Igen.

Bármilyen legyen az impotenciának oka, félnékenység, a mirigyek rossz működése, vagy előrehaladott kor, egy célszerű kezelés tökéletesen helyreállíthat mindent. De egy ilyen kezelésnek két feltételt kell teljesítenie: ne ártson az egészségnek és vissza kell adnia a férfinek szexuális képességeit, anélkül, hogy fáradtságot okozna.

A Reton-tabletták ebben a tekintetben utóéletlenek.

A Reton egy teljesen új bázis és ismételt kísérletezések alapján lett készítve, amelyek végül eredményhez vezettek.

A Reton hatása felülmúlja az összes várakozásokat: naponta három tablettával való kúra visszahozza a férfi számára, aki szexuális depresszióban szenved, a fiatalság erejét.

Egy Reton-tubus 25 tablettát tartalmaz és kapható gyógyszerárakban és drogériákban. — Ár 98 lei.

Vidékre lei 110.— előzetes beküldése esetén szállítunk.

Vezérképviselő: E. & L. Cioara, Bucuresti, III., Str. Speranței No. 37.

támadási szerződésre nincs szükség, mert a Kellogg-paktum, amit Magyarország aláírt, eleget. Kánya azt hitte — véli a „Timpul“ — hogy

Magyarország külön megállapodást köthet Jugoszláviával, amely Rómával és Szófiával is külön egyezett meg.

Azonban csalódott, mert Magyarország szemből a kisantant egységes és Sztojadinovic nem volt hajlandó külön tárgyalásokra.

Hodzsa sugalmazta a „demokrata magyarok“ kongresszusát?

Ugyanakkor Hodzsa folytatta akcióját — írja a „Timpul“ — és

ő provokálta az Amerikában a múlt évben megtartott, valamint az ennek folyamánaképpen ez év novemberére Párisba összehívott „demokrata magyarok“ kongresszusát (?)

A „Timpul“ ezt a feltevést abból meríti, hogy Garbai, a népbiztosok tanácsának volt elnöke, aki a kongresszus egyik szervezője, Pozsonyban él.

Hodzsa már a kisantant államfők hajókirándulásán ismertette Dunărea—dunai tervét és akcióját, amelyhez megnyerte Tătărescu és Sztojadinovic teljes hozzájárulását is. Így került sor Bárdossy magyar követ Sinaiaiba való meghívására.

A Sf.-Gheorghe — sepsiszentgyörgyi magyarpárti nagygyűlés többségi visszhangja

A Dunărea—dunai hajókirándulás után a három kisantant-kormány a magyar kisebbségek vezetőit felszólította, hogy kívánságaikat foglalják memorandumba. Tătărescu Willer Józsefet és Gyárfás Elemért szólította fel a memorandum elkészítésére.

A Sf.-Gheorghe—sepsiszentgyörgyi kongresszuson szöbakerült a székelyek iskola-autonómiaja is. A magyarpárti gyűlés szervezői külön 100 szakaszból álló törvényjavaslat tervezetet dolgoztak ki ebben az ügyben, ez azonban nem került tárgyalásra.

A magyarpárti nagygyűlés csak egy határozati javaslatot fogadott el, amit Ófelsége elé terjesztenek. Ebből nyilvánvaló, hogy

a Magyar Párt vezetőit már informálták a sinaiai kisantant-konferencián lefolyt tárgyalásokról és ennek hatása alatt jártak el

— végzi érdekes, de fantasztikusan hangzó cikkét a „Timpul“.

Tartózkodási engedélyeket hamisított egy társaság

Letartóztatták a hamisító banda vezérét, egy nőt

Bucurestiből jelentik: Az állambiztonsági hivatal az elmúlt napokban feljelentés alapján leleplezett egy társaságot, amelynek tagjai idegen állampolgárok részére hamisítottak tartózkodási engedélyt. A nyomozás eddigi megállapítása szerint Puiu Vera állt a banda élén, aki a munkaügyi minisztérium több tisztviselőjével együtt hamisította a tartózkodási engedélyket.

A tartózkodási engedélyeket egészen durván hamisították és egyeseken az aláírás volt hamis, míg másoknál vegyszerrel eltüntették a tartózkodási engedélyekről a beírt időtartamot és ha három hónapra szólt, akkor egy évre javították ki. — Puiu Verát letartóztatták s mint az Ordinea írja, a minisztérium tisztviselői közül is többen erre a sorsra fogtak jutni.

SELECT: D. u. 5 órától folytatódáson! Keltős premier műsor! Helyára: 14, 20 és 26 lei

I. Egy modern házasság Mirlam Hopkins Joel McCrea II. Az álmok háza

Ann Shirley, Amerika legújabb filmcsillaga és Tom Brown

Jön! Jön!

Nászut féláron

Agay Irén
Erdélyi Mici
Kabos Gyula
Verebes Ernő

németnyelvű zenés, énekes
vigjátéka

HIREK

**Az Aradi Közlöny
automata-telefonszámai:**

Szerkesztőség ... 20-14
Kiadóhivatal ... 11-51

Járni tanulunk...

Bocsánatot kérünk — de igazán nem személyvesztő sorok amit ide jegyzünk — azt hittük, hogy minden épkezláb ember már gyermekkorában megtanult járni. De most kénytelenek vagyunk némi megdöbbenéssel megállapítani, hogy e gyermekkorban elsajátított tudományunk már nem ér egy labatkát sem, kezdhetjük újra előről az egészet...

Még mindig nem tanult meg járni?!
Először riadtan igyekszünk bizonyítani a felvetődött hivatásos kérdésre, hogy már mint mi-gyermekkorunkban... stb. A mondatot nem is hagyják befejezni, a rendőr hatalmas öklén feszülő fehér kesztyű, mint egy órlási madár rebben az orrunk előtt és elintémondást nem tűrően mutatja az uttestre leestett bizonyítalan szími, vonalnak nevezett valamit, ami szinte láthatatlanul, sandán lapul meg a gyanútlan talpal alatt.

Erre tessék!
A kíváncsinak szorgalmasan megmagyarázzák, hogy így közlekedési baleset, meg úgy forgalmi ügyosztály — végeredményben, hogy nem szabad. — Mi nem szabad? — kérdezzük a magyarázat után értelmelennül — járni? — Dehogyan nem kéremelásson — magyarázzák tovább türelmesen — járni szabad, de csak helyesen.

Ha nem tetszik tudni, legrövidebb idő alatt tessék megtanulni. — Az újságok is megírták, tehát tessék az előirt recept szerint...

Aha! — tehát az új közlekedési rendelet?
Kérem szépen legközelebb nem vétem el a figurát — és mély meghajlás közben arra eszmélnék rá, hogy nem a táncmester, hanem a rendszigoru öre előtt állunk.

Ma volt a premier. A színjáték remek — a siker elvitathatatlan. Csak most vesszük észre, hogy a gyalogjáró szélén rajtunk is, mint egyik szereplőn, egyéniségek szerint mulatnak. Mi már levizsgáztunk, ezután senki sem vehet rossz néven, ha figyeljük a többi jelöltet.

Két fiatal parasztasszony jön most; színes szoknyájuk úgy virít az aszfalton, mint sivár mezőn a virág. Ők is gyanútlanok mint mi és amikor a rendőr rájuk szól, fejvesztetten kóvályognak. Visszaszaladnak a járdára és onnan lesik a rendőrt, mikor fordul el; ekkor óvatosan, hatalmas körben kikerültek, nem is sejtve, hogy lábbal tipornak egy rendeletet, ahelyett, hogy a járdára festett bizonyítalan színű vonalak között taposnának...

Most jön az öntöző-gépkocsi. Káján mosolyok lopóznak az arcokra, mégis csak lehaborító! Az öntöző gépkocsi tiszteletlenül mossa el a falóvány vonalak romjait, amelytől mi tiszteletteljesen rettegünk.

Biztos ur ... szólítják meg — nézze meg, már nincs is vonal...
Az nem baj, — De rendnek muszáj lenni!.

(n. f.)

IDŐPROGNÓZIS. Bucuresti-i jelentés ezerrint a következő 24 órára enyhe szél, változó felhőzet és a hőmérséklet további emelkedése várható.

Mager dr. aradi püspök Timisoara—Temesváron. Timisoara—Temesvárról jelentik: Mager Andrei dr. aradi gör. keleti ort. püspök Calimnesti fürdőhelyről való visszautaztában Timisoara—Temesváron kiszállt és titkára társaságában látogatást tett Nistor Dimitrie dr. prefektusnál.

Allkapocs-műtétet hajtanak végre Strauss Richardon. Strauss Richard, a világhírű zeneszerző megbetegedett és a röntgenvizsgálat alapján a bonni egyetemi klinikán allkapocsoperációt fognak rajta végrehajtani.

Közel ezer gyermekbénulási eset Csikágóban. Csikágóban meghosszabbították az iskolák szünetét és 42 usodát bezártak, mert rendkívül terjed a gyermekbénulási járvány. Eddig 727 gyermek bebetegedett meg és 29 meghalt. Az orvosok szerint 20 év óta nem volt ilyen veszedelmes járvány.

Ma temetik Bécsben Adele Sandrock-ot. Bécsből jelentik: Adele Sandrock, az ismert filmszínésznő hirtetéstét ma Bécsbe szállították Berlinből, ahol a művésznő meghalt. Sandrock temetése szerdán megy végbe a bécsi evangélikus temetőben.

— AZ ARADI KÖZLÖNY LEGKÖZELEBBI SZÁMA a szerdai Kisboldogasszony ünnepe miatt pénteken reggel jelenik meg a szokott időben.

— Eitemették Coubertin Pierre bárót. Bernből jelentik: A svájci Lausanneban ma temették el Coubertin Pierre bárót, az olimpiai játékok úttörőjét és urateremtőjét. A szertartást egész szerény keretek között tartották, de előkelő, nagy közönség vett részt a temetésen s amerre a gyászmenet elhaladt, a közönség mindenütt nagy tömegben és mély áhitattal fogadta. Résztvett a temetésen a francia és a görög követ, a német főkonzul és a nemzetközi olimpiai bizottság több tagja is.

FIGYELEM!

POLGÁR

könyvüzlet áthelyezve, most
Bulevardul Regina Ferdinand
(Csanádi Bank mellett) 7.
TANKÖNYVEK, irattárak, írószerok nagy választékban, olcsón. 4549

— Kutasított aradi és aradmegyei külföldi állampolgárok. Az idegenellenőrző hivatal augusztus 1-től szeptember 1-ig a következő külföldi állampolgárokat utasította ki Arad és Aradmegyeiből: Posner György, Franciszta Pál, Thomka Edith, Kovács Erzsébet, Klein Iona, Torda János, Némethy Margit (magyar), Tabán Zsuzsa, Fischer Éva (jugoszláv), Hilbert Paulina (csehszlovák), Zeiler Paula (osztrák), Robinson Jack (angol).

Kisboldogasszony-napja

Szeptember nyolcadikán Kisboldogasszony vagy Kisasszony napja néven Szűz Mária születésnapját ünnepli a római katolikus egyház. Erről az ünnepről már a VII. és VIII. század óta tud az egyháztörténelem. A XI. században nem hivatalos ünnep ugyan még, de az egyház már rendszeren gyakorolja Szűz Mária születésnapjának megünneplését. IV. Ince pápa (1243—54) óta hivatalos ünnepe az egyháznak Kisboldogasszony napja. Ezen a napon ünneplik meg Szent Adorján ünnepét is. Kisboldogasszony napjával nyolc napig tartó egyházi rituálé, úgynevezett oktáv veszi kezdetét, amelyet Kisboldogasszony napján tartott papi zsoltosma vecsernyéje nyit meg.

— Házasság. Vasárnap tartotta esküvőjét a r. kath. templomban Stieger András sí. anai-szentannai kereskedő Gantner Paula urleánnyal.

Őszi szövetujdonságaim

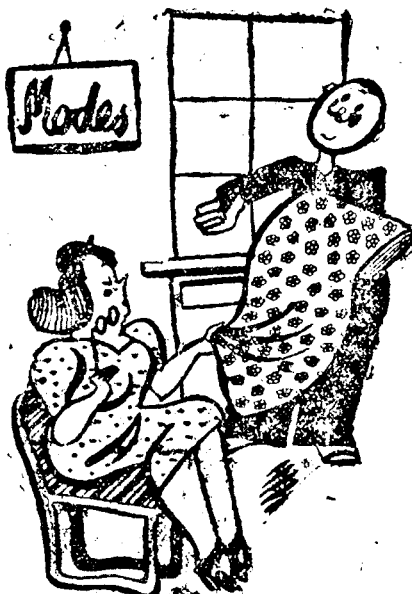
beérkeztek

Weisz István

4719 urisزابó Arad, Str. Eminescu 15.
Kiváló szabás. Szolid árak.

— Kézrekerült kiskoru biciklitolvaj. Az aradi rendőrség detektívjei az éjszaka folyamán elfogták S. József kiskoru ismert betörőt, akiről megállapították, hogy ő lopta el Egresi Károly aradi lakos kerékpárját. S. József beismerte a terhére rótt büncselekményt és a rendőrség most azt igyekszik megállapítani, hogy a visszaeső bűnös nem követett-e el más lopást is.

Ujgazdagné

— De asszonyom, garantálom, hogy ez az utolsó divat!

— Nekem azonban nem az utolsó, hanem a legutolsó divat kell...

No felejtse el soha!
Nem létezik jobb, mint a

Brilliant-Extra-Primitissima és Luxus-Silken-finest minőségei.

SPORTVONAT

Tudnivalók

A szeptember 10-én Budapestre induló sportvonat pontos menetrendje a következő:

ODA:

szept. 10. Budapest Keleti p.	érk. 16	00*
Curtici	érk. 11	18
"	ind. 12	05
Lökösháza	érk. 11	17*
"	ind. 12	00
szept. 10. Budapest Keleti p.	erk. 16	00*

*) Közép-európai időszámítás.

VISSZA:

szept. 15. Budapest Keleti p.	ind. 23 óra 40 p.kor
Lökösháza	érk. 3 " 40 "
"	ind. 4 " 31 "
Curtici	érk. 5 " 43*
"	ind. 6 " 43*
szept. 16. Arad állomásra	érk. 7 " 00*

*) Kelet-európai időszámítás.

Az utasoknak felesleges fél 10 előtt kimenniük az állomásra, a vagonokba pedig semmi szín alatt se szálljanak be addig, amíg a vagonok még nem lesznek számozva. Mindenkinek van fenntartott helye, tehát felesleges tolkodni. A vagonok 1-től 12-ig lesznek számozva és mindenki abba a vagonba szálljon, amelyikbe a jegye szól. Mindenki részvételi jegyén pontosan fel van tüntetve a vagon és az ülőhely száma.

Az utasok a Venus—Hungária meccs-jegyét a vonatban fogják megkapni. Akik kifizették a Lázio—Ferencváros kupadöntőre szóló belépőjegyet, jegyüket már átvehetik a Wagons-Lits//Cook menetjegyjirodában. Ugyanott még kapható egy pár jegy 100 leies árban (számozott tribүүлés, pesti ára 3.60 pengő).

Minden utas vigye magával azt a fényképes igazolványt, amelyet beiratkozáskor felmutatott és a részvételi jegyet, amit a menetjegyjirodában kapott.

Az utasoknak az állomáson jegyet bélyegeztetni, vagy igazolványukkal jelentkezni sehol sem kell, sem Aradon, sem Budapesten.

— Istentisztelet Kisboldogasszony-napián az aradi római katolikus egyházban. Reggel 6 órakor kezdődik az első mise az ünnepi istentiszteletek rendjén és mint szokásos, déli fél 12 óráig több misét tartanak. Reggel 7 órakor Oláh Ferenc minorita lelkész, 9 órakor Kultsár Kálmán minorita lelkész tartanak szentbeszédet. Az ünnepi nagymisét délelőtt 10 órakor tartják. A nagymisét megelőzőleg 9 órai kezdettel — mint azt már jelentette az Aradi Közlöny — Arad összes római katolikus tanintézetének Veni Sancte-ja lesz, melyet Lakatos Ottó dr. kiérdemesült rendfőnök, plébános tart meg. — A Gradište—Mossóczi-telepi templomban Adám Lajos minorita lelkész tart nagymisét. Sega—Ségán ugyanebben az időpontban Oláh Ferenc minorita lelkész, míg a Silvas—Szilvás-telepi új Szent Anna templomban Szalay Albert minorita lelkész tartja az ünnepi nagymisét szintén 10 órai kezdettel.

— Szív- és vesebajosoknál, vese- és cukorbetegknél, köztvényben és csuszban szenvedőknél egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz reggelenként éhgyomorra véve, a beleket alaposan kitisztítja, a gyomor és a máj működését előmozdítja s az emésztést és az anyagcserét lényegesen megjavítja. Az orvosok ajánlják.

— Az aradi katolikus műkedvelők Chisineu-Cris—Kisjenőn. Az aradi római katolikus Népszövetség ifjusági szakosztályának műkedvelői Chisineu-Cris—Kisjenő katolikus közönsége egy műkedvelői est megtartására vendégül hívta. A szívélyes meghívást az aradi katolikus műkedvelők elfogadták és szombaton este meg is tartják magasszintű kabareé előadásukat, amelyre Diósi Lajos és Dörner János készítettek elő a műkedvelőket. Mint értesülnk, az aradi katolikus műkedvelők más megyebeli helységeiben is fel fognak lépni.

Szömörkényi Magda Bucurestibe költözik

*

Az aradi közönség bizonyára sajnálattal veszi tudomásul, hogy a város művészeti életét újabb veszteség éri. Szömörkényi Magda tánc- és mozgásművész, aki ebben a városban született és Aradon nyitott iskolát és akit tanítványainak nagy száma dédelgetve szeretett, eltávozik Aradról Bucuresti-be, ahol iskoláját megnagyobbított keretek között folytatja. Szömörkényi Magda mint Éghy Ghyssa egyik legtehetségesebb tanítványa, már akkor is sok művészi sikert könyvelhetett el magának, amikor pedig hosszú külföldi útja után visszatért, mindenki elragadtatással szemlélte kivételes művészetét és tehetségének elismeréseként, amikor iskoláját megnyitotta, a tanítványok nagy száma jelentkezett nála. Évrol-évre eseményt jelentettek a Szömörkényi-iskola vizsgaelőadásai és most a táncművésznek ennek ellenére eltávozik.

Hosszu hónapok óta foglalkozom a gondolatokkal, hogy Bucuresti-ben telepedjek le — mondotta Szömörkényi Magda. — Titkos tervemet csak Harald Kreutzberg-nek mondtam el, akinek régi tanítványa voltam és aki örömmel keresett fel ítélete alkalmával. Ő beszélt rá leginkább a fővárosban való letelepedésre, mert vendégfellelése alkalmával azt tapasztalta hogy Bucuresti-ben nagy jövője van a táncnak... A gondolatot tett követte és ma már Bucuresti-ben, a Duca-ucca 17. szám alatt gyönyörű terem van és kitűnő összeköttetésekkel rendelkezem; így hát remélem, nem hiába okozom magamnak azt az őszinte szívfejdalmat, amit kedves tanítványaim elvesztése miatt érzek... Szömörkényi Magda Bucuresti-ben is hamarosan olyan nevet szerez majd magának, melyet megérdemel és művészete az ottani haladószerű közönség előtt is népszerűvé válik.

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 16.23 és egynegyed, London 21.58 és egynegyed, Newyork 435 és háromnyolcad, Milánó 22.92 és fél, Amszterdam 240.18 és fél, Berlin 174.70, Varsó 82.30, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

Saját készítményű akta- és iskola-táskát olcsón kaphat Bedőnéi, Bul. Reg. Ferd. 35.

Ugyanott lószerszám raktáron és minden e szakmabeli javítást vállalok. 4799

— Sikasztási vád egy aradmegyei községi legyző ellen. Balaj Petru páiuseni jegyző ellen az aradi törvényszék vádtanácsa elrendelte a háromnapos vizsgálati fogságot. A vád szerint Balaj Petru nagyobb összeget sikkasztott a község pénztárából.

— Csendőrruhás banditák garázdálkodnak Bucuresti közelében. Bucurestiből jelentik: A főváros közelében, a Bucuresti—Ploesti országút mentén, Snagovnál vakmerő rablótámadás történt. Egy gépkocsit, amelyben két ismert kereskedő utazott, néhány felfegyverzett utonálló feltartóztatta. Az utonállók csendőrruhát viseltek és amikor a gépkocsi megállt, a két kereskedőt a közeli erdőbe vezették és megmotozták őket. Mivel egyiküknél sem találtak pénzt, mindkettőjükkel kötelezvényt irattak alá, hogy meghatározott időpontig, ugyancsak meghatározott helyen jelentős pénzüsszeget helyeznek letébe. Az utonállók ekkor elengedték a kereskedőket, akik nyomban feljelentést tettek támadók ellen. Intézkedés történt a banditák kézrekerítésére.

— Vakmerő betörés Lipova—Lippán. Az éjszaka vakmerő módon rabolták ki Schnell Miklós lakását, ahonnan ékszer, ruhákat, fehérneműt, égyeneműt vittek el. A betörők az ablakon át hatoltak be és a sötétség leple alatt kiürítették a lakást. Reggel azonban a Mureş partján egy cigányasszonyt találtak, akinél a lopott holmik egy részét megtalálták. A rendőrség reméli, hogy a többieket is csakhamar elfogja.

— Öregemberek betegségeinél és neurasztémiások bajainál, kiváltképp, ha azok renyhe bélműködéssel és megzavart emésztéssel állanak összefüggésben, akkor reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz sokszor igazi jótétemény! Az orvosok ajánlják.

— MA az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

NIEDERMAYER, Piața Sft. Sava.
HAJÓS, Bulv. Regina Maria 8.
KAIN, Piața Avram Iancu.

— CSÜTÖRTÖKÖN az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

WEISZ, Piața Avram Iancu.
Dr. DICK, Str. Mărășești.
JANKA, Bulvardul Regelii Ferdinand.

— HÁROM VONAT HALADT KERESZTÜL A CLUJ—KOLOZSVÁRI PÁLYAUDVAR KÖZELÉBEN ÖNGYILKOSSÁ LETT ISMERETLEN, FIATAL NŐ HOLTTESTÉN. Megdöbbentő öngyilkosság történt péntek este fél 11 óra körül a Cluj—kolozsvári vasútállomás közelében. Egy fiatal nő, akinek személyazonosságát eddig nem sikerült megállapítani, az egyik vonat elé vetette magát. A szerencsétlen természetesen még három vonatot haladt át, úgy, hogy felismerhetetlenségig összeroncsolt állapotban találták rá. Az életunt leány csupán egy pongyolát és egy inget viselt, semmi igazoló iratot nem találtak nála. A rendőrség nyomozást indított, hogy az öngyilkos fiatal nő kilétét kiderítse.

— Iskolakönyvek Kerpelnél ismét kaphatók.

PATAKI iskolában
a tanítás 15-én kezdődik
GRÓF ÉVA vezetésével
Beiratás szept. 9-től 10—1-ig, 4—7-ig.
Str. Consistorului 48 sz. 4790

— Sikerült táncvizsga Páncota—Pankotán. Nagyszerű táncestély keretében rendezte meg vizsgaelőadását Szemes György, Páncota—pankotai táncitanár. A hangulatos mulatság keretében szépség- és táncversenyt rendeztek. A zsüri tagjai: Stoian T. főszolgabírósi titkár, Voilan T. magántisztviselő, Rozsnyai E. kereskedő és Catona N. ügyvédjelölt voltak, akik a táncverseny első díját Fácsol Rózsi—Márton Pubi párnak ítéltek, míg második a Szabó Mária—Szabó N. pár lett, a harmadik díjat pedig Bradian Livia—Hárth T. pár kapta. A szépségversenyből Pantia Lulu került ki győztesként, második Szabó Mária és harmadik Eberstein Bellus volt. A jól sikerült estélyen a zenét a közelmúltban alakult férfi és női jazz-zenekar szolgáltatta. Neumann József vezényletével, az énekszámokat pedig Ferenczi Zoltán adta elő. A táncestélyen nagyszámu közönség jelent meg.

Nyiltszini taps

Egész Budapesten most mindenütt sokat beszélnek egy nemzeti színházi „nyiltszini” tapsról, amely a Peleskel nótárius csütörtöki előadásán hangzott fel, még pedig fergeteges erővel. A második felvonásban történt. Amikor Kiss Ferenc a szerepe szerint ezt a mondatot mondja: — Ne higgy magyar a németnek! És a mondat után földszinten, karzaton, mindenütt egyformán olyan dühörgő taps keletkezett, hogy egy pillanatra megállt az előadás. A Nemzeti Színházban, Budapesten, 1937-ben.

— Az októberben megnyíló budapesti Nemzetközi Fényképképzőiskola különös jelentőséget nyert azzal, hogy most ünnepejük a fényképezőgép feltalálásának századik évfordulóját. A kiállításra a világ minden tájáról, Japánból, Kinából, Indiából tömegesen érkeztek jellemző és művészi felvételek, amelyek azt bizonyítják, hogy a fényképezésből száz év alatt művészet lett. A kiállítás anyagának legérdekesebb és legjellemzőbb darabjait az Uj Idők mai száma közli, lebilincselően érdekes cikk keretében. Díjtalan mutatványszámot bárkinek küld a kiadóhivatal, Budapest, VI., Andrássy-ut 16. Előfizetési díja negyedévre 200 lei.

Bundák, szörmék és alakítások TERSCHANSZKY GYULA szőcs, Str. Gloasa 2.

— Ha Pestre utazik Budapest egyik legkedveltebb szabócéget Staub uriszabóságát, akinek a Semmelweis ucca 27. szám alatt van szalonja nemcsak Budapest előkelő társadalmának tagjai keresik fel, hanem nagy előszeretettel látogatják a magyar fővárosban tartózkodó külföldiek is. Staub uriszabó elsősorban annak köszönheti kitűnő vevőkörét és népszerűségét, hogy az elsőrendű kiállítású, nagyszerű szabású ruháit kizárólag a vezető angol gyárak legjobb gyártmányából készíti. Mindamellelt, hogy a Staub cég elsőrangú minőségű angol szövethől készíti ruháit, mégis versenyen felül áll áraival. Staub utolérhetetlen készítményeinek legjobb bizonyítéka az, hogy aki egyszer nála csináltatta öltönyét, állandóan ott fog dolgoztatni.

Legjobb ARCSZÉPÍTŐ a dr. BIRO-1616
HAVASI GYOPÁR CRÉM
BLUNTETI A SZEPLOT, KISIMITJA A RÁNCOKAT
KÉRJE MINDEN SZAKUZLETBEN!

Egy darab boldog Arad a vadregényes szépségű Hármas-Szigeten

Miután Arad-város vezetésének kezdeményezésére a Hármas-szigetet turisztikai kirándulóhelynek nyilvánították, a regényes fekvésű, gyönyörű sziget friss beállítottágával egyidejűleg teljesen más színarést nyert. A sziget ma már hivatalosan szerepel az ország idegenforgalmi térképén és ha kissé furcsán is hangzik, megállapíthatjuk, hogy a városnak szinte közvetlen közelében, a folyó közepén fekvő Hármas-szigeten máról-holnapra kellemes fürdőélet alakult ki, mely a legszebb reményekre jogosító szerves része lehet Arad nagymultu vízieletének.

Minél inkább előrehaladunk gyönyörű viziutunkon, melyet Dunca Carol városi főszámvevő meghívására motorcsónakon teszünk meg, annál kevésbé ötlenek eszünkbe korábbi inchnánémeinyeink.

Pedig a sziget ma is a régi. A nyaralóhely hangulata csak akkor legyinti meg az érkezőket, amikor szembetűnik a sziget közepén lévő természetes tisztáson az Arad-város által ez év tavaszán emelt tündéri háttérű, fashionable menedékház, amely a zöld lombok között úgy hat, mint valami kovácsosok számára feltártult, bűszke vidéki kastély. Maga a közönség, ez a jókedvű, könnyen barátkozó szigeti népség pedig a kikapcsolódás öntelédit áhítatában egy darab boldog Aradot jelent.

Vasárnap az Astra tornaegyletének fehérgyász részvevőivel, mintegy száz kiránduló lépett a sziget területére, reggeltől-estig. Általában 50—60 weekendező szokott ideverődni, kereskedők, városi tisztviselők, hivatalnokok, ügyvédek hozzátartozóikkal, meg vendégeikkel. Gyakran megfordul a szigeten dr. Coțoiu Romulus polgármester is, aki nemcsak idegenforgalmi problémaképpen foglalkozik a sziget modernizálásával, hanem munkássága közben a legnagyobb előszeretettel adja át magát a sziget idillikus nyugalmanak és változatos medvteleseinek.

A weekend-házban 10 leibe kerül az éjszakai alvás. Van egy szigetőr, 5 inkasszál, leszállt 10 jegyet a tekerésről minden vendégnek, aki városi matracon, városi pokróc alatt alszik... A fekvőhely eléggé kemény, de a fáradt kirándulókat azért végül is rendszerint elnyomja a mézízű álom. A közös hálóterem persze nagyon jó hangulatot ad a szigeti lak vendégeinek.

A nomád-élet rajongói a csillagsátor alatt táboroznak. A weekend-ház új urai ezt jó ideig kihívásnak vették, tényleg különösen is hat a zöld lombok hangulatát itt is, ott is megörö sátrak tarka-barka színeivel. A sziget tulajdonosa azonban nem avatkozta bele a sziget ősi vendégjogára hivatkozó, benszülöttszámba menő honfoglalók és a halász-szenvedélyük által is hevitett hivatalos turistakörök között már-már kiboruló konfliktusba és azóta továbbra is ott ül fel mindenki sátorfáját, ahol akarja. (S.)

— Nőegyleti bál Lipova—Lippán. A Lipova-i nőegylet szombaton, szeptember 4-én este a Central-kávéház nagytermében műsoros táncestélyt rendezett jótékony célra. A műsoron előképek, táncszámok, egyfelvonásosok szerepeltek, nagy sikert aratva. A műsor után tánc következett, amelyhez a zenét az aradi 93. gyalogezred jazz-zenekara szolgáltatta. Az estély rendezése Baróthy Ferencné, Liptai Kálmáné, Kern Józsefné és Baróthy Vilike érdeme. A bevétel a szegények tűzfával való ellátására fordítják.

Fizessen elő
az „Aradi Közlöny”-re!

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Mezőgazdasági értekezlet Aradon

Olcso vetomagokkal és vetőgépekkel látja el a gazdákat az aradi Mezőgazdasági Kamara

Előkészü'tetek az aradi gyümölcshétre és a bucu-reşti-i mezőgazdasági kiállításra

Az aradmegyei Mezőgazdasági Tanács kedden nagyfontosságú ülést tartott az aradi Mezőgazdasági Kamara üléstermében. Az ülésen Negrutiu Emil mezőgazdasági vezérfelügyelő, a Cluj—kolozsvári mezőgazdasági felügyelőség vezérigazgatója elnökölt és Jancu Adam dr. mezőgazdasági kamarai elnök, Di-tescu Constantin dr., a Mezőgazdasági Kamarák Országos Szövetségének vezérfelügyelője, Lupescu tanár, a szövetségi minisztérium kiküldötté vettek részt a hatóságok részéről. Megjelentek az ülésen az aradmegyei mezőgazda érdekeltség reprezentánsai is, így a Purgly és Rudnyánszky-birtokok megbízottjai, valamint több kisgazda. Az ülésen a megyei közigazgatás képviselője Moisa dr. megyei főtitkár vett részt. A referens tisztségét Grecu mezőgazdasági felügyelő, mezőgazdasági kamarai titkár töltötte be.

Az értekezletnek az volt a célja, hogy a Mezőgazdasági Kamara és a megfelelő közegeknek a nyár folyamán kifejtett közhasznú tevékenységéről tett jelentéseket az illetékes tényezők meghallgassák és a kamara programját illetőleg az egyes akciók tekintetében állást foglaljanak.

Grecu titkár jelentette, hogy a Chisinau-Cris-kisjenői, az Ineu—borosjenői és a Tarnava-ternovai járás területén úgy minőségileg mint mennyiségileg nagyon silány volt idén a buza-termés, minek folytán ezeknek a járásoknak gazdaközösége megfelelő támogatásra szorul. Elhatározta az értekezlet, hogy a rendelkezésükre álló anyagi eszközök arányában

olcso vetomagot juttat az inséges vidék gazdaközöségének.

A Mezőgazdasági Kamara vetomag-akciója kapcsán

80 kilogrammos fajsúlyu búzához jut a lakosság mázsánként 450 leles áron.

Ugyanennek az akciónak kapcsán tavaszi kiosztásra fél vagon lucernát és fél vagon lóherét szerez be a Mezőgazdasági Kamara. A magokat megfelelően tisztítják és arankaméttessé teszi. Természetesen

a lucernát és vörös-lóherét is megfelelő olcso áron bocsátják a gazdatársadalom rendelkezésére.

Egyhangulag elhatározta az értekezlet, hogy e hó 14-én gyümölcshétre rendez Aradon gyümölcskiállításra és mustkóstolóval egybekötve. A kiállítást a Mezőgazdasági Kamara épületében tartják meg.

Ugyancsak a mostani értekezlet mondotta ki, hogy Aradmegye megfelelő arányban fog bekapcsolódni abba a nagyszabású állatkiállításba, melyet Bucurestiben a jövő év májusában rendeznek meg. Ezt azt akciót úgy bonyolítják le, hogy a megye területén különböző járási székhelyeken a rendelkezésre álló idő folyamán állatkiállításokat rendeznek és

Hordóhiány miatt

szüret előtt aradi pincékből kimértünk nagyobb tétei olcso bort

Asztali 8— lei

Maderati rizling 12— lei

az adót is beleértve

Öt litertől felfelé közvetlen a pincéből

Fenti árak csupán a pincében érvényesek.

A p'ncé nyitva van délután 5—7 óráig

Minoriták Borgazdasága Arad

az ezeken a kiállításokon bemutatott anyagból válogatják ki azokat a tenyészállatokat, amelyekkel Aradmegye a bucu-reşti-i országos kiállításra résztvesz.

Az első ilyen kiállítást Buteni—Körösbökény községben rendezik meg még e hó folyamán.

Az aradi Mezőgazdasági Kamarában tartott értekezlet másik fontos határozata szerint erőteljesen felkarolja a Kamara a gyümölcstermelők oktatását is.

Valamennyi megyebeli helységben tartanak a kamara szakemberei tanfolyamokat, amelyek rendjén a gazdákat a gyümölcstermelés fogásaira fogják kioktatni.

Messzekiható fontosságú az ezen az ülésen szóba került vetőgépakció is. Ismeretes, hogy a kormány vámmentesítést biztosít az országos behozatalra kerülő vetőgépekre a Mezőgazdasági Kamarának. Ez a kedvezmény kilogrammonként 7.— lei, amely egy-egy vetőgép után mintegy 3000 leire rug.

A Kamara 20 darab 16 soros és 10 darab 18 soros vetőgépet akar importálni.

Ugyancsak a Mezőgazdasági Kamara akciója kapcsán

Megjelent a banktörvény módosítása

A Legfelsőbb Banktanács határozatai ellen csak felfolyamodás adható be — Miképpen történik a pénzüintézetek felszámolása?

A Monitorul Oficial szeptember 4-iki keltezésű száma törvényrendeletet közöl, amelyvel módosították a banktörvény egyes intézkedéseit és tisztázták azt a közelmúltban annyit vitatott kérdést, hogy adható-e be fellebbezés a Legfelsőbb Banktanács határozatai ellen vagy sem. Az új rendelettörvény a következő fontosabb módosításokat tartalmazza.

Az első szakasz megjelöli azokat a pontokat, melyek módosítás alá esnek. Ezek szerint módosítás alá került a régi banktörvény 6., 44., 45., 62., 66. és 67. szakasza.

A 6. szakasz új rendelkezése a következő: Minden Romániában tevékenységet kifejtő pénzüintézet alá van vetve ezen törvény rendelkezéseinek. Olyan bankok, melyeknek főtelepe külföldön van, csak akkor fejthetnek ki Romániában banküzleti tevékenységet, ha alávetik magukat a romániai kereskedelmi törvények rendelkezéseinek és ha a legfelsőbb banktanácstól működési engedélyt nyernek. Ezek a bankok is alá vannak vetve az e törvényben meghatározott ellenőrzésnek.

Ez a rendelkezés nem vonatkozik azon külföldön székelő bankokra, amelyeknek március 8 előtt már Bucurestiben fiókintézetük volt.

Minden Romániában működő pénzüintézet egy igazgatójának és kétharmadában az igazgatótanácsnak, a felügyelőbizottságnak és az igazgatói választmányának: román állampolgárnak kell lennie, a banktörvény 19. szakasza értelmében.

A 44. szakasz új szövege a következő: A Legfelsőbb Banktanács minden hatáskörébe tartozó kérdés felett legalább hét tag jelenlétében határoz. A határozathozatal előre meghatározott napon történik, amikor az érdekelteket — legalább tíz nappal a döntés előtt — ajánlott levélben meghívják. Az első tárgyalási napon az érdekelteket fél kérheti a döntés elhalasztását, új határnap kitűzését, hogy álláspontját írásban kifejthesse. A tárgyaláson a tanács szóbeli felvilágosításokat is kérhet az érdekeltektől.

Gyomorégés,

gyomor, bél, máj, epegöröcsök, ideges gyomor bajok, ideges állapotok, álmatlanság, szédülés, emésztési zavarokkal járó fejfájás, hányinger-nél a világhírű amerikai „Gastro D“-vel elért eredményeit a bécsi „Rockefeller“ intézetben (Childis Spital) végzett hosszú kísérletek után a „Wiener Medizinische Wochenschrift“ hosszú cikkben méltatja.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135.— lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

65 darab kombinált vetőgépet is importálni akarnak.

Ezek a kombinált vetőgépek cukorrépa magvak vetésére is alkalmasak és az az előnyük, hogy a vetéssel egyidejűleg a megfelelő mennyiségű műtrágyát is a talajba juttatják.

Általános elégedetlenséggel vették tudomásul az ülésen résztvevő szakemberek, hogy az aradmegyei gazdák túlkésőn szántanak.

A leghelytelenebb mezőgazdasági módszer ez, mert igaz ugyan, hogy a későn forgatott föld egy darabig zöldtakarmányt ad, de

ez a világ legrágább takarmánya,

mert egyrészt a késői szántás miatt nem jut a föld mélyébe elég víz és így az száraz marad, másrészt a zöld-takarmánynak használt gyomnövények magvai is beérnek és tavasszal elöntik a gyomok a vetéseket.

Az ülés nagy részvétellel vette tudomásul Don Petre Curtici—kürtösi gazdálkodónak, a Mezőgazdasági Tanács tagjának a közelmúltban bekövetkezett halálát. Helyére Novac Axente Pecica—pécskai gazdát választották az igazgatótanácsba.

A sportvonat utasai

legkényelmesebben és legolcsóbban a

BELVÁROSI PENSIO-ban

lakhatnak és étkezhetnek. Budapest, IV. Veres Pálné-u. 10. Teljes pensio naponta Pengő 7.50. télpensio Pengő 6.50.

Jelentkezni lehet a Wagon-Lits//Cook menetjegyroda aradi fiókjánál, valamint az Aradi Közlöny főkiosztóhivatalában

Cserépkályha átépítését, tisztítását és javítását **olcsó árban** vállalja: **„CERAMICA”** kályhas cég, (SZILAGYI) Bulev. Regina Maria No. 9., Neuman-ház, I. emelet. 3612

igazolja, hogy tartozásainak kifizetése által, vagy részvényeinek szaporítása által alaptőkéjét ismét visszaszerezte.

A Legfelsőbb Banktanács határozatait a bírósági végrehajtók (portarelek) hajtják végre, esetleg a rendőrségi karhatalom is igénybe vehető.

A 62. szakasz a következő változtatást tartalmazza: Mindazon bankvállalkozások, melyek 1934 május 8-án mint egyéni cégek működtek, ezen naptól (1934 május 8) számított öt éven belül kötelesek társasági céggé átalakulni. Ha a pénzügyintézetek a fenti határidőig ezen rendelkezéseknek nem vetik alá magukat, úgy a Legfelsőbb Banktanács felszámolásukat rendeli el. Ha oly bank felszámolása mondatnék ki, amelynek főtelepe külföldön van, úgy a bank aktívái elsősorban a belföldi hitelezők kiegyenlítésére szolgálnak.

A 66. szakasz azon módosítást tartalmazza, hogy a Legfelsőbb Banktanács egyes határozatait három szavazattal is hozhatók.

A 67. szakasz arról rendelkezik, hogy a pénzügyminisztérium az új módosított banktörvényt a régi szöveggel és a módosításokkal együtt nyilvánosságra hozza. A módosítások alkalmazására nézve a rendeltörvényhez fűzött végrehajtási utasítás rendelkezik.

Magyar Gazdakör jubileuma

Dr. Szász Pál, a Gazdasági Egyesület elnöke a kisgazdák feladatairól

Sarmasul-Mare—Nagysármás községben nagyszabású ünnepséget rendeztek az ottani gazdakör harminc éves fennállása alkalmából. Az ünnepségen kétezer főnyi tömeg vett részt és azon megjelent dr. Szász Pál, a Transilvaniai Gazdasági Egyesület elnöke is. Szász Pál dr. beszédében többek között a következőket mondotta:

— A magyar kisgazda meg kell éljen saját lábán, önállóan, gyámkodás nélkül. Végigjárva a falvakat, nyugodtan állíthatom, hogy meg tud élni és meg is lehet élni. Hogy a magyar gazdatársadalom életjogait biztosítani tudja, nem elég, hogy a Gazdasági Egyesületnek tízezer tagja legyen, sokkal többre van szükség. Hiszen mikor odaállunk az ország felelős tényezői elé, más ha néhány ezer és más, ha milliós tömeg nevében beszélünk. S a gazdasági tudás fejlesztése, a szociális viszonyok megjavítása nem lehet közömbös az állam vezetői előtt. Nekik is ez a céljuk, tehát ezt a politikamentes munkát senki rossz szemmel nem nézheti. Nekünk az állam keretein belül kell biztosítani megélhetésünket, becsületesen és tisztán tisztá lélekkel dolgozunk, mert senkinek sem ajánlhatom, hogy a falvak menjen. Legyünk tisztában az erőviszonyokkal és azzal, hogy gyermekeinknek kötelesek vagyunk kenyeret nyújtani.

— **Ingyenes méhészeti tanfolyamok.** A Méhész Egyesület Transilvania különböző részein ingyenes méhészeti tanfolyamokat szokott rendezni. A legközelebbi méhészeti tanfolyamot Cluj—Kolozsvárt szeptember 11—20. napjain rendezi az egyesület, amelyre jelentkezéseket szeptember 8-ig elfogad az egyesület titkári hivatala: Cluj—Kolozsvár, Str. Andrei Mureșan 10. A tanfolyamon az előadások naponta délután 4 órától tartatnak. A tanfolyamon való részvétel díjtalan, csupán 100 lei beiratási díj fizetendő. Az előadásokat Stief Ottó, az FME alelnöke tartja. A tanfolyam 10 napig tart és a tanfolyamot végzett hallgatók a tanfolyam hallgatásáról bizonyítványt kapnak.

Nagy bucuresti-i iparvállalat

keres jó fizetés ellenében: mérnököket, mestereket és munkásokat frézáló géphez, esztergapadhoz, gyalugéphez és oldal-gyaluló (Stossmaschine) géphez. Ajánlatok „B 1” jelűre, e címre küldendők: **RUDOLF MOSSE S. A., Bucuresti, Bu. Brailanu 22.**

Harminchét millió mázsa az idei buzatermés

Most készült el az ország 1937. évi gabona-terméséről szóló kimutatás, amely a következő:

Buzából bevetettek 3 millió 487 ezer 675 hektárt; termett 37 millió, 13 ezer 969 métermázsa, az átlagos hektáronkénti termés 10,6 mázsa.

Rozs: Bevetettek 428 ezer 967 hektárt; termett 4 millió 241 ezer 140 métermázsa, hektáronkénti átlag 9,9 mázsa.

Árpa: Bevetett terület 1 millió 529 ezer 561 hektár; termett 8 millió 650 ezer 401 mázsa, hektáronkénti átlag 5,6 mázsa.

Zab: Bevetett terület 771 ezer 431 hektár; termett 3 millió 804 ezer 517 mázsa, hektáronkénti átlag 4,9 mázsa.

Teugetri: Bevetett terület 5 millió 178 ezer 66

hektár, termett 41 millió 417 ezer 724 mázsa, hektáronkénti átlag 7,9 mázsa.

A múlt év buzatermése kétszáz mázával kevesebb volt, mint az idei és 35 millió 31 ezer 438 mázsát tett ki. Kevesebb volt azonban a búzával bevetett terület is, amely 3 millió 431 ezer 940 hektárt ért el, míg a hektáronkénti átlag 10,2 mázsa volt. A múlt év tengeritermése lényegesen nagyobb volt, amennyiben 56 millió 119 ezer 900 mázsát ért el.

Az idén Transilvania—Erdélyben a búzával bevetett terület 1 millió 16 ezer 332 hektár volt, termett 10 millió 811 ezer 3 mázsa buza, a hektáronkénti átlag 10,6 mázsa volt, vagyis elérte az országos átlagot.

— **Megalakult a Banloc S. A. autógumigyár.** Bucurestiben 10 millió lei alaptőkével megalakult a Banloc S. A. autógumigyár. Az új vállalat megkapta a behozatali kedvezményeket az autómobil-, teherautó-, motorkerékpár- és kerékpárgumigyártásához szükséges gépek behozatalára és megkapta az iparpártolási kedvezményt is.

— **MINIS—MÉNESI BOR A LEMBERGI MINTAVÁSÁRON.** A közeli napokban nyílik meg a lemergi mintavásár, amelyben országunk is gazdag anyaggal szerepel. A borpavilonban a romániai borok között a minis—ménesi Sauvignon vörösbor is szerepel.

— A „Consum” legújabb szeptember 5-i száma az aktuális gazdasági események egész soráról számol be. Ezenkívül számtalan más közgazdasági hír teszi érdekessé a Consum legújabb számát is, amely beszámol az újabb vállalati alapításokról, közli a legújabb közszállításokat, ismerteti a pénzügyintézetek féleves mérlegeredményeit. Kérjen mutatószámot a kiadóhivataltól: Cluj—Kolozsvár, Postafiók 127.

— **Mezőgazdasági termény- és gépiállítás Cluj—Kolozsváron.** A Cluj—Kolozsvári Gazdasági Egylet évek óta nem rendezett mezőgazdasági termény- és gépiállítást. Annál nagyobb érdeklődés nyilvánul meg a gazdaközönség körében a szeptember 19-én, az EGE Andrei Mureșan-utca 10. szám alatti székházában rendezendő kiállítás iránt. A kiállítás ideje szeptember 19—20. napjai. A bejelentések a Gazdasági Egylet titkári hivatalába küldendők szeptember 15-ig. Cluj—Kolozsvár, Str. Andrei Mureșan 10. A kiállítás ünnepélyes megnyitása délelőtt 11 órakor fog történni és délután 4 órakor a ref. theologia disztermében a Gazdasági Egylet diszkozgyűlést tart Balázs István elnökletével. A diszkozgyűlésen megjelenik dr. Szász Pál, az EGE elnöke is és előadást tartanak Török Bálint, Szász Ferenc és Molnár Ferenc. Este diszkozgyűlés lesz a Magyar Színházban, amelyen a kisgazdadalárdák is szerepelnek és amely alkalommal a Magyar Színház Gárdonyi Géza „A bor” című népszínművét adja elő. Szeptember 20-án, délelőtt gépbemutatót rendez az egyesület, amelyre már is több tájalművelő gépgyár jelentette be részvételét. A Gazdasági Egylet ezután is meghívja a kiállításra az érdeklődő gazdaközönséget.

Színház - Művészet

Ismét elhalasztódott Aradon a döntés a színház bérlete felett

Előreláthatólag csak a hét végén, vagy még később kerül a kérdés a városvezetőség elé

Aradváros vezetősége csütörtök délelőtt megtartandó ülésének napirendjére kitűzték a színház kérdést, Mint annak idején jelentettük, az eredeti tervek szerint a városi színház bérbeadásának ügyét a múlt hét szombatián tárgyalták volna le. Parecz Béla dr., a Magyar Párt aradi tagozatának elnöke azonban közölte a város vezetőségével, hogy szombaton a Magyar Párt Sf.-Gheorghe—sepsiszentgyörgyi nagygyűlésére kell utaznia és minthogy jelen szeretne lenni a városvezetőség azon ülésén, amelyen a színház kérdéséről döntenek, azt kérte, hogy halasszák el annak megtárgyalását. Így történt, hogy a színház ügyét az átmeneti bizottság csütörtöki ülésére tűzték ki.

* **SZÓFIAI REVÜSZÍNHÁZHÓZ SZERZŐDÖTT A WIESNER-TANCOSPÁR.** Az aradi közönség jól ismeri és mindig méltányolta Wiesner József kitűnő táncos és felesége, Paulik Irén táncművésznő képességeit, akik az aradi szintársulat kebelében működtek, mindenkor általános sikerrel. A kitűnő táncospár legutóbb Budapesten, majd Románia nagyobb városaiban lépett fel és mindent a közönség legnagyobb tetszésével találkoztak. A sorozatos sikernek meg is lett a hatása: egy szófiai revüszínházhoz szerződtek előnyös feltételek mellett. A táncos-pár a jövő hónapban utazik Bulgáriába — új szerződésük színheiyére —, előzőleg szeptember 18-án, szombaton este bucsu-estélyt rendeznek a teli színházban. A nivósnak ígérkező estély műsorát modern és klasszikus táncok, két-zongorás jazz, angol slágerek tarkítják. Közreműködik Sallak Maryó, a kitűnő dzsóz. Pető Sándor,

Értesülésünk szerint azonban a kérdés érdemi tárgyalására ez alkalommal sem kerül sor. Tatu Ioan helyettes átmeneti bizottsági elnök ugyanis szabadságon van, Vulpe Iosif, az átmeneti bizottság másik helyettes elnöke pedig szintén elutazik. Coțoiu Romulus dr.-nak pedig az az álláspontja, hogy ilyen fontos ügyben mindkét helyettes elnök távollétében nem dönthetnek. Ezért előreláthatólag a kérdést leveszik a napirendről és esetleg szombaton vagy pedig az átmeneti bizottság egy később megtartandó, rendkívüli, kizárólag a kérdés megbeszélése végett összehívandó ülésén tárgyalják le.

a nagyszerű képességű táncos, Lammerth kétzongorás jazzja, az est meglepetése lesz Tula, az ötéves néger csodagyerek, stb. A szeptember 18-iki est a modern angol és amerikai zsáner-zene és tánc jegyében fog lezajlani és nem kétséges, hogy telt házat fog vonzani.

* **Misoros táncestély Sf. Ana-n—Ujszentannán.** A „Lyra” dalkör műkedvelőgárdája Szabó Gyula aradi színművész vendégfelléptével e hó 4-én, a Pfau-színpadon nagyszerűen sikerült műkedvelő-előadást rendezett, amely alkalommal színrekerült a „Fruska” című, háromfelvonásos vígjáték. A szereplők, a városközségnek megfelelően, az aradi színművészegyesületben is megállították helyüket, s minden egyes tagja, hátatában a magasabb kritikanak és Szabó kitűnő játékának, kifogástalanul játszott.

SPORT KÖZLÖNY

Gloria—Sportul Studentesc bajnoki meccs Aradon

— Vasárnapi labdarúgó-műsor —

Vasárnap folytatódnak a küzdelmek a nemzeti bajnokságban, ugyszintén a kerületi első-, másodosztályban és az alsóbb kategóriákban is. Aradon vasárnap a Sportul Studentesc csapata, a tavalyi B) ligagyőztes szerepel, amely nagy játékerőt képvisel. A fővárosi diákcsoport a Gloriával méri össze erejét, míg

az AMEFA Petrosani—Petrozsényba rándul a Jiuhoz. Alább adjuk a teljes bajnoki műsort:

Nemzeti bajnokság (I. csoport):

CAO—Rapid, DJIG—Victoria, Olimpia—Unirea-Tricolor, Jiu—AMEFA, Phoenix—Chinezul-ILSA.

(II. csoport):
Universitatea—Juventus, Gloria—Sportul Studentesc, ACFR—Crișana. (A Venus—Ripensia-meccs a Venus budapesti vendégjátéka miatt halasztást nyert).

Kerületi I. o. bajnokság:

Astra—USA, Juventus—Sparta, Unirea—CAA, SGA—Transilvania, Hakoah—Titanus.

Másodosztályu bajnokság:

Fortuna—Banatul, Virtutea—CAR.

Ifjúsági bajnokság:

Astra—Tricolor, Unirea—SGA, CAA—Hakoah, Gloria—AMEFA, Olimpia—Transilvania, Titanus—Fortuna, Intelegerea—USA.

Őszi ruhákat, kabátokat fest, tisztít **Hospodar** Str. Eminescu 3.
ARAD Str. Stroiescu 13.

APRÓ HIRDETÉSEK.

LEVELEZÉS

"Műség", "Hónapos", "Nem tanja meg", "Horizont", "3000", "Ler-zia", "116" jelzésű leveleket kerülik átvenni.

No. 133 jellegű levél van a kiadóhivatalban. 4793

Asszonyképző akadémia. Ritkán jelent meg oly érdekes könyv, mint az, ami Dr. Bianchini Stella tollából most hagyta el a sajtót. Főbb tartalom: Alapvető igazságok a szerelemben. Mikor a nő odaajándékozik a férfinak lányok és idős férfiak, szerelem és házasság, Kor-külömbőség a szerelemben. Miért hazudik a nő? A fiatal lány és az ideál, Szerelmi örültek. A nő örvénye pillanatai, Boldogtalan szerelem, A nő koráról és természetéről. Tanácsok férfiak számára, A diszkreció, Az okos és a buta nő, Milyen nők tudnak szeretni?, Feladás és szerető és még közel 30 hasonló cikk, tanulmány. Ezelőtt jelent meg: A hódítás művészete. 40 drb. illusztrációval. Mindkét könyv darabonként 20 lejért az összes hirdaparusoknál kapható. 4747

HÁZASSÁG

KEREMEM egy 40—50 év körüli feltétlen komoly, rém. kath. magyar asszony ismeret-éget házasság céljából. Biztos állású iparos ember vagyok. Csakias független feltétlen szolid nők irjanak "Komoly" jellegűre a kiadóba. 4788

ALKALMAZÁS

Kifutó, 12—14 évet feleveztek. Kovacsné. Strada Măgărești 12., há ul. 4797

Jófező mindenest keresek. Bu ev. Caroli. 65. földszint.

Manikűröző nőt keresek azonnali lépésre, oncolálni tudók előnyben. Cim a kiadóban. 4813

Jobb mindenest leányt keresek azonnali vagy 10-re. Cim a kiadóhivatalban. 4814

INTELIGENS, középkorú nő házvezetői állást keres, Vidékre is. Prima referenciá. Cim: E. Illésy, Arad, Const. Negre No. 10. 4808

MINDENES szava és 80 év körüli 2 személyre azonnali felevezetik. Szerényi, Str. S. ro-tou 8. em. 4808

OKTATÁS

ROMÁN és német órákat adok előnyös feltételek mellett. Iskolára is előkészítők. Jelenleg: Bulv. Reg. Maria 18. II. em. azó I. d. e. 8—11 óráig. 4762

UGYES szobalányt azonnali vagy 15 re keresek S. r. Nicu Filipescu 25. 4765

EGY házastérpár kereseték. Ugyanott egy mindenest Str. Cosbuc 8. 4806

LAKÁS

2 szobás összeműrt lakás új villában, november 1-re kiadó. Gloria-telep mellett, Daoclor 15. Érdeklődni d. u. 5—7-ig. 4804

Ujnonnan festett 3 szoba, fürdőszobás II. emelet lakás, szeptember 15-től kiadó Str. Co-oa 7. 4900

MODERN négyszobás uccal lakás földszinten ujonnan festve, parkos udvarral, kiadó. S. r. Consistorului 29. 4806

Elegánsan butorozott szoba, lépcsőházi bejárattal, kiadó Cim a kiadóhivatalban. 4812

Bérbe vennék

Aradon november, vagy február elsejére modern 6—7 szobás **kertes**

magánházat,

vagy villát, lehetőleg a központban.

Cimeket a kiadóba kérek.

VÉTEL, ELADÁS

BUTOR Ebédlo és halászbuda prima kivitelen oloson eadó. Cim: Scavio Rudolf, Str. Raftu 30. 4794

Készpénz fizetéssel veszek jókárban lévő Phoenix, Victoria téglasajtót. I. Polák, Cernăuți, Str. M. Eminescu 13-a. 4751

SZEP. komplett Blademeyer slongarnitúra és egy gyermekkosci eladó Strada Costa Negru 7. 4809

PALYSANDER ebéd 6 taragásokkal, valamint egy háromajtós fehér szekrényt eladó Cim a kiadóban. 4807

Haláleset

elutazás, költözéskésései kifolyólag veszek készpénzért ocska butorkat, ruhaneműeket, ágyneműt, matrácot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket makulatúrapapírt, ócskavasat, padlástholmit, — Vásáro. ok lakásban és padláston hevesző bármilyenemű felesleges holmit, lim-lomot stb Vidékre is megyek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójaiba, vagy lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhoz jövök Gojdu-uca 5 **Steiner Sándor.**

HA jó: **HA** olcsót **HA** tartosat **HA** irass e omet **HA** villanyóráót **HA** szerelési anyago: **HA** szü. sége van, úgy szerezzé be **Návrádi-nál, Str. Mețianu**

INGATLAN

Uri villa eladó Bul. Carol utvonalon, Megetekinthető d. e. 10—12, d. u. 4—6-ig Cim a kiadóban. 4728

KEREMEK központban egy jól jövedelmező házat 81—hátszáz ezer lei értékig. Ügynökök kizárva. Cim a kiadóban. 4802

Rádióműsor

— Romániai Időszámlás. —

SZERDA, SZEPTEMBER 8.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezen, majd gyógyászati és háztartási tanácsok. — 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállás. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde. bel- és külföldi hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03: Gramofonlemezek. A műsorban részletek a következő zenészerzők műveiből: Weber, Scarlatti, Mozart, Schubert, Csajkovszki, Albeniz, Massenet. 20.15: Rádióegyetem. Ion Cantacuzino előadása francia időszerű kérdésekről. 20.35: Szórakoztató zene gramofonlemezek. — RR: 21.35—22.30: Vegyes zene gramofonlemezek. RB: 21.35: A Taraful Teodorescu népies zenéje, Zavadoc énekszámával. 22.05: Énekhangverseny. RR és RB: Jelentés a Balcaniada sporteredményeiről. 23: A rádió zenekarának hangversenye. Vezényel: Ion Ghiga. 23.45: Jelentés a Balcaniada sporteredményeiről franciául és németül. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11—12.10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébániatemplomban. A szentbeszédet Sik Sándor dr. egyetemi tanár mondja. 12.15—13.15: Egyházi ének és szentbeszéd a gör. kath. plébániatemplomból. Szentbeszédet tart Krajinák Gábor th. kanonok. 13.20: Pontos időjelzés. 13.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Szünetben kb. 14.10: Meghívó a Balaton Sporttétré. (Felolvasás). 15: Hanglemezek. 16: A táltos csikó, vitéz Kassay Béla meséje. (Felolvasás). 16.30: A rádió szalonzenekara. 17.40: Halászt a Balatonon. Lukács Károly dr. előadása. — 18.15: A MEFHOSz jazz-zenekara játszik. 19.15: A hullócsillagok. Kulin György dr. előadása. 19.45: Utry Anna magyar nótákat énekel. Kisér Pertis Pali és cigányzenekara. 20.45: „A szentivánéji álom”. Irta: Shakespeare. Fordította Arany János. Zenéjét szerelte Mendelssohn. Utána kb. 22.40: Hírek, sporteredmények. 23.05: Az I. honvédegyalozozred zenekara. Közben kb. 24: Hírek francia és olasz nyelven. 0.30: Közvetítés az Öreg diófavendéglőből. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 16—16.20: Hanglemezek. Filmadalok és táncok. 19.15—19.40: Erdélyi János hegedül zongorakísérettel. 19.45—20.10: A tizéves Carta del Lavoro. 20.15—20.45: A kutya meg az ember. (Felolvasás). — 20.45—21.35: Hanglemezek. 21.40—21.55: Hírek. — 22—23: Közvetítés a Geidert-szállóból. **Bécs.** 8.10: Lemezek. 13: Harangszó, könnyű zene. 14.10: Lemezek. 15: Csals csellóművész lemezel. — 20.25: Szimfonikus hangverseny. 21.40: Sardou—Weigl: Szókimondó asszony. Vigjáték. Grün zenéjével. 23.20: Rádiózenekar. 24—0.30: Könnyű zene. **Belgrád.** 13: Lemezek. 14.15: Népdalok.

18.20: Rádiózenekar. 19.20: Lemezek. 21: Rádiózenekar. 21.45: Lemezek. 23.15: Radics Divna énekel. Utána: Lemezek. **Kassa.** 14.20: Lemezek. 15.50: Lemezek. 17.10: Rádiózenekar. 18.40: Magyar műsor.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 9.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezen, majd gyógyászati és háztartási tanácsok. — 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállás. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde. bel- és külföldi hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03: A Corologos jazz zene kar hangversenye, Viorel Demetriad énekszámával. 20.10: Rádióegyetem. N. Mihăescu előadása. 20.30: A Stasi Tombujis gitáregyüttes szórakoztató hangversenye. 21.30: Al. Lupescu érekhangversenye. Műsor: Schubert: A vándor. Löwe: Ballada. Castrisanu: Doinák. 21.35: A rádió zenekarának hangversenye. Th. Rogalski vezényelte fével. „Tegnap és mai keringők.” A műsorban a következő szerzők művei: Joh. Strauss, Benatzky, Chopin, Dvorak, Moszkovszky, Sibelius, Lehár, Gounod. 22.30: Sport. Hírek. 22.45: Éttermi zene közvetítése. 23.45 Hírek a külföldre franciául és németül. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Az ezermester Giotto. (Felolvasás). 1.45: Az ismeretlen ember. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.05: Eugen Stepat balalajkenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: A 2. honvédegyalozozred zenekara. 15.40: Hírek. 17.15: A befőzés. Fischef Gyuláné háztartási előadása. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Kolombár Laci és cigányzenekara. 19: A rádió külügyi negyedórája. — 19.15: Magyar Néi Vonósnegyves. — 19.55: Amerikai néger költők. 20.25: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 21: Albrecht királyi herceg előadása a III. balatonai nemzetközi sporthét alkalmából. 21.40: Hírek. 22: Az „Aida” előadásának ismertetése. 22.10: Verdi „Aida” c. 4 felvonásos dalművének előadása hanglemezzel, a milánói Scala Operaház előadásában. Az I. felvonás után kb. 23: Időjárásjelentés.

Budapest II. 18.30—18.55: Révész Béla előadása. (Felolvasás). 19.15—20.25: Hanglemezek. 20.30—20.55: Galvani. 21—21.20: Hírek. 21.40—22.40: Közvetítés a Metropól-étteremből. **Bécs.** 8.10: Lemezek. 11.50: Lemezek. 13: Harangszó. Könnyű zene. 14.45: Erb tenor lemezei. 17.05: Szórakoztató lemezek. 20.25: Szalonzenekar. 21.25: Leopoldi Hermann és Mijszkaja Betya vidám előadása. 22: Szimfonikusok. 23.20: Táncczene, közben hírek. **Belgrád.** 13: Lemezek. 18: Veljicka Tatyána énekel. 18.50: Rádiózenekar. 19.50: Csellószó. 21: Opera a nemzeti színházból.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST.

a Dunaparton. Előkelo otthon! Polgári árak!
Táviratcím: „HUNGARIOTELE”.

A Gloria az ifjúsági bajnokság élén

Az ifjúsági bajnokságban lebonyolított vasárnapi meccsek közül a Gloria ismét kétszámjegyű gólaránnyal győzött és biztosította helyét az élen. Mögötte az atléták következnek, majd az Astra csapata, amelyet hét egyformán 2 ponttal rendelkező együttes követ. A listát a pontnélküli Titanus, Transilvânia és Tricolor zárják be. Az ifjúsági bajnokság állása a második forduló után a következő:

1. Gloria	2	2	—	—	23	2	4
2. CAA	2	2	—	—	6	3	4
3. Astra	2	1	1	—	9	4	3
4. Olimpia	1	1	—	—	4	1	2
5. USA	2	1	—	—	1	5	3
6-7. AMEFA	2	1	—	—	1	6	6
6-7. Infelegere	2	1	—	—	1	6	6
8. Unirea	2	1	—	—	1	7	8
9. Hakoah	2	1	—	—	1	4	5
10. SGA	2	1	—	—	1	5	9
11. Fortuna	1	—	—	—	2	2	1
12. Titanus	2	—	—	—	2	3	6
13. Transilvânia	2	—	—	—	2	2	13
14. Tricolor	2	—	—	—	2	2	16

A nemzeti bajnokság góllövői

A nemzeti bajnokság két csoportjában egyelőre csak 2, illetve 3 meccset bonyolítottak le és az öt meccsen összesen mindössze 17 gól esett. Ezek szerzőit csoportok szerint alant adjuk:

I. csoport: 3 gólos: Iordache (Unirea-Tricolor), Szerény III. (Phönix). 1 gólos: Neumann (DUIG), Telegdy (Phönix).

II. csoport: 2 gólos: Szöke (Crisana). 1 gólos: Malita, Hodisan (Crisana), Mercea (Gloria), Georgescu (ACFR), Cacerovsky, Schmidt (Dragos-Voda), David („U“).

Jugoszlávia vezet a Benes-kupában

A Benes-kupáért eddig két meccset bonyolítottak le: Románia—Csehszlovákia 1:1 és a hétfői Jugoszlávia—Románia 2:1. A Benes-kupában tehát Jugoszlávia vezet. A tabella a következő:

1. Jugoszlávia	1	1	—	—	2	1	2
2. Csehszlovákia	1	—	—	—	1	1	1
3. Románia	2	—	—	—	1	1	2

O SGA—Tricolor bajnoki meccs kerül lebonyolításra csütörtökön a Tricolor-pályán. Az elmúlt vasárnapról a kedvezőtlen időjárás miatt elmaradt SGA—Tricolor első osztályú bajnoki meccset a két csapat szeptember 9-én, csütörtökön délután 5 órai kezdettel bonyolítja le.

O A CAA meghívta az ILSA teniszezőket Aradra. A CAA tenisz-szakosztálya, amely rendkívül intenzív tevékenységet fejt ki, meghívta vasárnapra az ILSA gárdáját, mely a közelmúltban a CAA teniszezőit látta vendégül Timisoara—Temesváron. Az ILSA minden bizonytalanságot elvetve a szíves meghívásnak és a kitűnő férfi versenyzőkön (Hegyi, Genud, Schimmer, Weisz dr.) kívül a fejlődőképes ILSA hölgy-gárda is teljes számban megjelenik az érdekesnek ígérkező klubközi teniszversenyen, amelyen az ILSA revansot vehet Timisoara—Temesváron történt legyőzésekért.

O Atlétikai versenyt rendez a CAA és az Astra. A két agilis, atlétikával is foglalkozó egyesület vasárnap közösen nagyszabású klubközi atlétikai versenyt rendez a CAA sporttelepén délután 3 órai kezdettel. A versenyen a két egyesület legkiválóbbjai vesznek részt és az atlétika hívei végre hosszú idő után ismét atlétikai versenyben gyönyörködhetnek.

O Visszavonta a Slavia visszalépését a bajnokságtól. Az aradi Slavia, mint az Aradi Közlöny az elmúlt héten megírta, visszalépett a másodosztályú bajnokságtól. Az egyesület most revidálta elhatározását és az alkerületi sportszövetséghez benyújtott beadványában visszavonta visszalépési bejelentését és továbbra is részt kíván venni a másodosztályú bajnokság küzdelmeiben.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.

Az ARADI KÖZLÖNY regénye

(22.)

Írta:

GISELHERR MUMM

Towaroff a hang hallatára megfordult és ekkor a tulajdonos arcát pillantotta meg.

— Igy! Hát ez a Te mellékereseted! — kiáltott fel oroszul Towaroff, de egyik sem értette meg, amit mondott. Szavaira gunyos nevetés volt a válasz. Amikor Towaroff megkísérelte, hogy bilincseiből kiszabaduljon, olyan borzalmas ütést érzett, hogy előbb vakító világosságot látott, majd utána eszméletlenül roskadt össze.

— Most elintéztelek, undorító bekaporonty! — mondotta lekicsinylően a hajótulajdonos, ezt azonban Towaroff már nem hallhatta.

— Ott a völgykatlan jobboldalán! Ott látok valamit és a lövések is onnan hallatszóttak!

Ezeket a mondatokat a kínai katonái különösen tisztje mondotta, aki csapatával az előbb bukkant fel a kiálló sziklák mögül. A parancsnok lett figyelmes arra a helyre, ahol néhány órával előbb Su-Kuan szolgálját és annak ösvényét lelőtték a banditák.

Látszólag csak egy ösvény teteme hever ott... de nem... mellette egy ember is fekszik! — Milyen a kínai tiszt a terepet katonái előírás szerint bebiztosította a váratlan támadások elöl, maga több társával közvetlenül a helyszínre lovagolt. Csakhamar az alétan fekvő Hamid teste előtt álltak, amelyet félig-meddig eltakart már a futóhomok. A kínai kapitány kissé felemelte a szolgálja fejét, majd így szólt társaihoz:

— Liul Add ide a kulacsodat! Liu egy pillanatra gondolkodott, majd elvette a melléte álló katoná kulacsát és odaadta.

— Parancsolj Tang, ez az egyetlen, ami még a szerencsétlen emberen segíthet, ha egyáltalában lehet rajta még segíteni.

Tang kapitány egy csöpp vizet öntött saját tenyerébe és azzal bedörzsölte Hamid arcát. Ezután a szolgálja szájához emelte a kulacsot. Kellemetlen rizs-pálinkaszag áradt ki a kulacs nyílásán. A következő pillanatban Hamid felnyitotta szemét és üres tekintettel bámulta a föléhajló tisztet.

— Tudsz már beszélni? Mi történt itt? — kérdezte Tang a szolgálótól.

— Az idegen ott... most már tudom... Rasacoy!...

Halk, összefüggéstelen szavak hagyták el a szerencsétlen Hamid ajkát, amiből a kínai tiszt megértetni vélte, hogy órákkal előbb mi történt.

— Vegyétek közéték — adta ki a parancsot Tang kapitány katonáinak, amikor látta, hogy Ku-Csuan szolgálja képtelen összefüggően beszélni.

— Hozzatok le a folyóhoz és még ma este Shiningfuba szállítjuk — fejezte be rendelkezéseit a tiszt.

A biztosító csapatok ismét visszatértek a törzshöz és a század most már együttesen folytatta útját a völgykatlan felé, amely a Whan-Ho folyótól északra egy sziklahegységen vezetett keresztül. Tang kapitány Liu hadnaggal a század végén lovagolt, miközben a szolgálja összefüggéstelen szavaiból értelmet szeretett volna kihámozni.

— Te is azt gondold Liu, hogy Rasacoy idegen, talán épen fehér ember? Nem most fordulna elő első ízben, hogy fehér ember rablóbandát vezet nálunk.

— Nincs kizárva Tang — válaszolt Liu. — Most már csak az a kérdés, hogy ez az ember felismerte-e Rasacoyt a támadók között. Ahogy ő mondotta, — ha ugyan mondására lehet valamit adni — a banditák között egy idegen is volt. Most csak az a kérdés, hogy ez Rasacoy volt-e? Azt már tapasztalatból tudjuk, hogy az elfogott banditák közvetlenül a haláluk előtt is tagadják, hogy Rasacoy-al valaha is találkoztak volna.

— Ha az ember megkégyelmezne nekik vagy szabadonbocsátaná őket, még akkor sem lennének hajlandók valamit elárulni Rasacoyról — folytatta Tang elgondolkodva.

Egy óra múlva az egész csapat megérkezett a völgykatlan bejáratához és miután biztosító őrséget állítottak fel, megpihentek egy hatalmas szikla árnyékában, ahonnan szem előtt tarthaták az egész völgyt.

Pillanatnyilag a Tang kapitány vezetése alatt álló szecsuan csapatnak nem az volt a feladata, hogy hajótulajdonosokat rendezzen a banditákra, hanem inkább a terep megfigyelésére voltak kiküldve, hogy majd a Kaufuból és Szecsuanból jelzett újabb csapatokkal együtt bekerítsék a banditák által veszélyeztetett terepet. Tang kapitány elsodálkozó arccal szemlélte a völgykatlant. Liu hadnagy és a közkatona is követék Tang szemlélődését és az ő arcukon is csodálkozás tükröződött vissza. Lenyűgöző látvány volt ez a gyönyörű völgy a maga romantikus, természetadta szépségével.

A több kilométer hosszú völgykatlan mindkét oldalán magas hegyek vonultak végig és a hegyek gerincét beomlóban levő fellegvár díszítette. Egészen sajátos ködfajly foglalta keretbe ezt a pompás képet, amelyen keresztül a vár egy mesebeli elátkozott kastély impresszióját keltezte.

Ebben a titokzatos, kolostorszerű várban lakott hát Rasacoy, akinek a neve számtalan ember ajkán él. Szerencsét kívántak neki, vagy átkozták, áldással kísérték lépéseit, vagy szerencsétlenségnek tekintették, hogy a föld a hátán elbírja. Ez volt Rasacoy otthona, hegyóriások és hatalmas sziklatáblák közé ékelve feküdt. Farkasok, hiénák és egyéb vadállatok őrizték. Ezek naplementekor már lesben álltak a várkapunál, hogy megragadják és feltájják a várkapun kidobott véres zsákmányt. Kétféle világ élő szimbóluma volt Rasacoy: A tudományos világé, mert állítólag a hívőknek utóvilági életéről prédikált, de egyúttal a szenvedések és kínok világáé is, mert neve gyilkosságokkal, rablásokkal párosultan idegződött a közvéleménybe.

Gunyos mosoly jelent meg Tang kapitány szájaszélén.

— Most azonban mégis csak kezünkre kerülisz, vén csirkefogó, — mordult el a kínai kapitány. — A hóhér még nem próbálta ki halhatatlanságod, Rasacoy!...

A hóhérral kapcsolatban azután Tang kapitány eszébe jutott a kormányzó parancsa, amely szerint lehetőleg élve kell elővezetni Rasacoyt, de legalább is levágott fejjel kell bemutatni a kormányzónak. Kétszáz piasztert ígért a kormányzó Tangnak, ha ezt a parancsot maradéknélkül teljesíti.

Kétszáz piasztert szép pénz — gondolta magában Tang — különösen akkor, ha valakinek olyan kevés a fizetése, mint neki és amikor az államtól már hat hónapja nem kapott fizetést. Bizonyos akart lenni abban, hogy Rasacoy feje az ő kezébe kerül, ezért elővigyázatosság szempontjából odaszólt Liunak:

— Ötven piasztert kapsz, Liu, ha megszerzed ennek a Rasacoynak a koponyáját. Még hozzá készpénzben, Liul!...

Liu egy pillanatra sem gondolkodott, hanem odaszólt a katonáknak:

— Husz piasztert kap az ölem, fiuk, aki elémteszi Rasacoy levágott fejét!

A katonák arca teljes megbizhatóságot tükrözött vissza. Ez a kijelentés mindenesetre hízogott a csapat hűségének. Közben Tang azon töprengett, hogy vajjon a kormányzó mit fog ezzel a koponyával elkezdeni?

— Bizonyára a csöngtaui idegenek csavarták el a fejét — gondolta magában Tang. — Vagy talán Európában tudományos célokra akarják felhasználni Rasacoy koponyáját?

Tang kapitány nagyon értette mesterségét és Whan-Hu dr. részéről csöppet sem vallott kereskedelmi érzékre, hogy a kétezzer piasztertes üzletet a kormányzóval és nem Tang kapitánnyal kötötte meg. Ha Tang tudta volna, hogy milyen nagyra értékeli Rasacoy koponyáját, egy bizonyára ő maga kapcsolta volna ki az üzletből a kormányzót, mint közvetítő-kereskedőt. Tang azonban semmiről sem tudott és a népes Csöngtuban még csak nem is ismerte ezeket az orvosokat. Sokat hallott ugyan beszélni Tan-Yen, Lady Durain és Krafft-Woncker dr. megérkezéséről, de nem volt alkalmja személyes ismeretséget kötni velük.

(Folytatás)

Legújabb jelentéseink:

Újabb letartóztatások Aradon a gyermekgyilkos anya bűnygyében

A rendőrség kedden a késő esti órákban elfogta az aradi gyermekgyilkos anya vadházastársát, Dillik Jánost, valamint egy nőrokonát, akik állítólag az asszonyt a gyermekgyilkosságra fel-

bujtották. A gyermekgyilkos anyát egyébként az est folyamán a Fischer Elz-kórházba szállították, ahol előreláthatólag operációnak kell alávesse magát, mert a szoptatás elmaradása következtében súlyos mell-gyulladását kapott.

Hitler és Hess beszédei a nürnbergi kongresszuson

Németország teljesen immunis a háborús és kommunista izgatásokkal szemben — A »nürnbergi kiáltvány« pontjai

Berlinből jelentik: A nürnbergi nemzeti-szocialista kongresszust ma reggel nyitották meg. A megnyitó beszédet Hess Rudolf, Hitler birodalmi vezér helyettese mondotta, aki ez alkalommal részletes visszaemlékezést tett az utóbbi időre. Kegyetlen szavakban emlékezett meg elsősorban azokról a tengerészekről, akik a „Deutschland” cirkálón a német érdekek védelmében nemrégiben hősi halált haltak. Megállapította, hogy a „Deutschland” cirkáló bombázása „bolsevik bűnözők békeromboló munkája” volt. Hess Rudolf ezután üdvözölte az ország minden tájáról Nürnbergbe sereglett delegátusokat és bejelentette, hogy Hitler kivánságának megfelelően az idej összejövetel „a munka kongresszusa” elnevezést kapja. Majd így folytatta beszédét:

— „Németországban heroikus munka folyik. Mindenki hallhatja a fülével a heroikus munka ritmusát és mindenki láthatja szemével a heroikus munka eredményét. Az idegen, aki német területre teszi lábát, megláthatja, hogy mit fejlődött Németország a nemzeti-szocializmus uralma alatt. Nincs a földön még egy olyan nép, amely annyira szereti a munkát, mint a német. Győztek a munkásoktagok és győzött a német akarás.”

Ezután Hitler Adolf birodalmi vezér és kancellár emelkedett szólásra, aki rámutatott arra, hogy az ő irányelvei alapján visszairányították a német munkást hazájába. A béke megbontói igyekeztek örületbe kergetni Németország dolgos és becsületes népét és ma már elérték azt hogy ez a nép teljesen immunis az ilyen izgatásokkal szemben.

Wagner kerületi vezető ezután felolvasta Hitler kiáltványát. Megállapítja a kiáltvány, hogy a pártértekezletnek mindenekelőtt három feladattal kell foglalkozni:

1. Mit és mennyit valósított meg a nemzeti szocialista mozgalom a kitűzött tervekből és célokból?

2. A közelebbi és távolabbi jövőre szóló feladatok ismeretése.

3. A nemzeti szocialista mozgalom tanításának és tervezeteinek ismertetése a pártívekkel és az egész nemzettel.

Ezután a következőket mondja a kiáltvány: „Uj bábeli nyelvzavar, új emberi vetélkedés sújtja a népeket. Évezredek építmények, amelyek örökéletűeknek látszottak, gyengéknek bizonyultak és rombadőltek. Olyan átalakulások tanui vagyunk, amelynél hatalmasabbat német nép még nem ért meg. Kezrekerelmileg, gazdaságilag, politikailag, kulturális és faji téren korszakos fordulatok előtt állunk. Szakitottunk a hagyományos előjogokkal és a vezetőket mindenkor egyéni rátermettségük alapján választottuk meg. Fontos, hogy a vezetők kiválasztásánál a jövőben is a legalkalmasabb megválasztása érvényesüljön. Akkor meg lesz a német népnek az a megnyugtató érzése, hogy bár fogjon tüzet körülöttünk az egész világ, a nemzeti szocialista állam, mint a platina, sértetlenül kerül ki a bolsevizmus tüzeiből.”

Megállapítja a kiáltvány, hogy Németországban nincsen munkanélküli. Sőt szakmunkásokban hiány van. Az egyetlen nehéz kérdés Németországban az élelmiszerhiány. Ezért Németország követelése, hogy gyarmatai legyenek teljes mértékben jogosult. A többi állam magatartása e kérdés körül teljesen érthetetlen. Ezután a zsidókérdéssel foglalkozik a kiáltvány és a kommunistákat azonosítja a zsidókkal. Majd ismét így folytatódik a kiáltvány:

„Háborús óhajtól visszhangzik az egész világ. A népek telve vannak nyugtalansággal és sok országban a forradalom a közrendet fenyegeti. Németország az elvesztett borzalmas háború és a gyűlöletes forradalmak után ma is az erős és nyugodt nemzet képét mutatja. A békét maga a nép őrzi. De ennek a népek továbbra is legfontosabb kötelessége a vak bizalom.” A kiáltvány azal fejeződik be, hogy ma ismét szép németnek lenni és szerencse Németországban lenni.

Lezuhant a „Stabiloplan” feltalálójával együtt a baneasai repülőtéren

Borzalmas sérüléseket szenvedett Filip Mihail, az ismert feltalálópilóta

Bucurestiből jelentik: A baneasai repülőtéren tegnap szerencsétlenség történt. Filip Mihail ismert repülő saját találmányu gépével felszállott s rövid idő után a gép lezuhant. A repülő különleges találmányának „Stabiloplan” nevet adta és a készülék nagy üzemanyag megtakarítást jelentett. A készülék lényege: a szárnyak újszerű szerelése, amivel lehetővé tették a gép farkának kiküszöbölését.

A próbarepülés alkalmával az új rendszerű gép bevált, elsőnek Lucien Lévy szállott fel a géppel és a rendkívül ügyes repülő akrobatikus mutatványokat végzett Mihail Filip gépének segítségével. A légügyi minisztérium azonban betiltotta a gép használatát, mert a várt gyakorlati előnyök elmaradtak. Az ilymódon használaton kívül levő, különleges repülőgépet a baneasai repülőtér egyik hangárában helyezték el, mivel pedig a közelmúltban a sportrepülők székhelyét az otopeni-i repülőtérre helyezték el, Filip Mihail is értesítették, hogy

gépét vigye át az új állomáshelyre. A pilóta tegnap este felszállott gépével és zavartalanul haladt Otopeni felé. Mindössze 3 kilométernyi utat tett meg a gép, amikor Mihail Filip észrevette, hogy a magasságmérő nem működik s mivel a látási viszonyok nem voltak kielégítőek, nem tudta ellenőrizni, hogy milyen magasságban lehet. Mivel azt hitte, hogy kellő távolságban van a földtől, alacsonyabbra szállott; a gép zuhanni kezdett és még mielőtt bármit is tehetett volna, földet ért, ahol teljesen összezúzódott.

Filip Mihail mindkét kezét és lábát eltörte, jobbszeme kifolyt és borzalmas sérüléseivel súlyos állapotban szállították a Filantropia-kórházba. Eszméletét azonban nem veszítette el és maga mondta el a zuhanás történetét. — Ugyancsak fővárosi jelentés szerint még egy repülőszerencsétlenség történt: Marza főhadnagy leszállás közben szerencsétlenül járt a iasi-i repülőtéren. A gép összetört, a főhadnagy súlyos sebesüléseket szenvedett.

Önbetörést lepleztek le a bucaresti-i betegsegélyző- pénztárnál. — A pénztárost örizelle vették

BUCURESTIBŐL jelentik: Szenzációs önbetörés történt a „betegpénztár” központjánál. Amikor ILIESCU Andrei pénztáros tegnap visszatért szolgálatából, észrevette, hogy a páncélszekrényénél „valaki járt”. A szekrény mellett betörőszerszámokat talált és néhány fémpénzzel telt zsákokat. Felédeséről rögtön jelentést tett felettesének, értesítették a rendőrséget és STANESCU rendőr-kvesztor érkezett a helyszínre. Amikor a rendőrtiszt a pénztárost kihallgatta, Iliescu azt mondotta, hogy a pénztárból 200 ezer lei hiányzik. Gyors rovincsolást végeztek és ekkor kiderült, hogy a hiány két millió lei. Ezután már váratlan hirtelenséggel új fordulatot vett a nyomozás, amennyiben megállapították, hogy megrendezett betörésről van szó, a betörőszerszámokat a pénztáros helyezte el a páncélszekrény mellett, ő volt az, aki erőszakot alkalmazott a szekrény ajtaján, hogy úgy lássék, mintha betörő akarta volna kinyitni. A súlyos gyanúval terhelt pénztárost a rendőrség őrizetbevette.

A betegsegélyző intézet épületében történt kétféle leles lopással kapcsolatosan letartóztatott Andrei Iliescu pénztárost a rendőrség kihallgatta. A pénztáros kihallgatása alkalmával megtört és beismerte, hogy a kétféle leles a tőzsdén veszítette el, valamint a sinaiai játékkaszinóban is nagyobb összegeket hagyott.

Előkészületek a windsori hercegi pár ma- gyarországi fogadtatására

Bécsből jelentik: A windsori herceg és felesége kedden délután elindultak Wasserleonburgból és szerdán hajnalban érkeznek meg Budapestre. Rövid pihenés után tovább folytatják Budapestről utjukat Borsodivánkára, ahol tudvalevőleg az ottani Prónay-kastélyban szállnak meg. A kastélyt tegnap óta senki sem közelítheti meg. Messzi körzetben csendőrök igazoltatnak minden arra haladót. A herceg titkára már a kastélyban tartózkodik. Az inasok seregét fehér ingbe, vastag aransujtással kivarrott piros mellénybe és bő száju, fehér gatyába öltöztették és árvalányhajás kalapot fognak viselni. A kastélyban egy cigánybanda szolgáltatja a zenét a fejedelmi vendégnek.

Lefejezték Berlinben egy katonai áruiót

Berlinből jelentik: Krebs Herbertet, a birodalmi véderő volt tagját, akit a birodalmi hadbíróság halálra ítélt, ma hajnalban lefejezték. Krebs tavaly elhagyta csapatállását és külföldre menekült, ahol katonai ismeretét pénzért eladta. Minthogy ezután már az illető ország számára Krebs már értéktelenné vált, kitoloncolták és átadták a német határon szolgálatot teljesítő német őrségnek.

Szerencsétlenség a „Tour de Hongrie” negyedik napján

Budapestről jelentik: A Tour de Hongrie negyedik napján a Keszthely—Győr utat tették meg a versenyzők és Győrött sajnálatos szerencsétlenség történt. A város uccáján ugyanis egy csendőrautó éppen a versenyzők előtt kanyarodott el és az osztrák Höfner, Hrabe, a lengyel Ignaczak, a magyar Liszkay, Éles halomra buktak és sérüléseket szenvedtek. Véresen, ficamodott tagokkal folytatták a küzdelmet és bekarikáztak a néhány száz méternyire levő céba, ahová elsőnek a lengyel Napierala futott be 8 óra 18 p. 50 mp. idővel. Az összetett versenyben a sorrend a következő: 1. Strakati (osztrák) 28 óra, 29 p. 22 mp. 2. Napierala (lengyel) 28 óra 29 p. 23 mp. 3. Wasiliewski (lengyel) 28 óra 29 p. 23 mp. 4. román Tudose 28 óra 34 p. 50 mp-es idővel a 10-ik helyen fekszik. A csapatversenyben: 1. Lengyelország 8 óra 28 p. 43 mp. 2. Magyarország 8 óra 34 p. 02 mp. 3. Ausztria 8 óra 45 p. 13 mp. 4. Románia 8 óra 26 p. 01 mp.